

Naročnina

za državo SMS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

caloletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 90

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratom:

Enostolpna petlitna vrsta
mal oglas po Din 1:30 in
Din 2:—, večji oglas nad
45 mm višine po Din 2:30,
veliki po Din 3:— in 4:—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6:—.

Pri večjem naročilu popust.

Izbeja vsak dan izvzemši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštna plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne spre-
jamejo. Uredništva telefon 50, upravništva 528.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.Ob kongresu državnih
nameščenecv.

Danes se sestanejo v našem mestu odposlanci državnih nameščenecv iz cele kraljevine na IV. letno skupščino svoje glavne zveze, da premore znova položaj državnega uslužbenca in stavijo času primerne zahteve.

Za Belgradom, Novim Sadom in Splitom je prišla na vrsto slovenska prestolnica kot sedež njihovih posvetovanj.

Kot posebne točke dnevnega reda so naznanjena poročila o dolžnih razlikah, o stanovanjskem vprašanju, o uradniškem zakonu, o razvrstitveni uredbi in o položaju upokojevcv.

Državni nameščenici doživljajo gmoten in moralen polom svojega stanu, kakoršnega noben drug stan v državi. Dočim se je vsak drug stan znal in mogel tekom let avtomatično prilagoditi novim gospodarskim in družabnim prilikam, je moral in mora državni nameščenec čakati za zboljšanje svojih razmer na uredbe in zakone, ki prihajajo za leto dni prepozno in še, kadar pridejo, prinese več nevolje nego veselja, ker so samo injekcije za nadaljnjo životarenje, ne zgrabijo pa vprašanj tako, da bi bilo res v korist in čast uslužbenecem, državi in družbi.

Če bi rekli, da položaj državnih nameščenecv ni rožnat, bi rekli komaj polovico resnice; kajti ta položaj je obupen in mu ni videti rešitve.

V tej obupni bedi, v kateri so dandanašnji naši državni nameščenici, umira v njih veselje do dela in mora v njih nujno zamreti vsak čut odgovornosti in stanovskega ponosa. Kako naj ima nameščenec veselje do dela, če mu delodajalec kratki celo zakonito zajamčene prejemke, kakor se to godi z zloglasnimi razlikami, a sliši na drugi strani o tolikih nepravilnih korupcijskih činih najbolj odgovornih činiteljev v državi? Kako naj se čuti nameščenec odgovornega pred svojo vestjo in zakonom, če vidi in ve, da se sme kršiti zakon brez vsake kazni od mnogih, ki bi morali biti nazvestje čuvarji postave?

Kako naj bo javni nameščenec ponosen na svoj stan, če vidi, da včasih zadostuje za njegovo preganjanje migljaj eksponenta vladajoče stranke, da se mora, ne da bi mu bila dana prilika za zagovor, seliti iz kraja v kraj? Ali naj bo ponosen, ko ve, da ga gleda še vsak drug stan z omalovaževanjem in prezirom? Včasih je, recimo, uradnik VI. činovnega razreda pomenil že visoko socialno stopnjo, ki je s svojim vplivom tudi kulturno široko vplival, a danes ne menja z njim najslabši obrtnik.

Ako niso s tem obrnjene vse socialno-etične vrednote na glavo, potem ne vemo, kaj naj pride še hujšega nad nas. V takih razmerah se državnemu uslužbenstvu ubija vsaka inicijativa, ves uradni aparat postaja samo mrtev mehanizem, namesto da bi bil tvorna sila blagostanja in kulture v državi. Zato pomeni izostalo izplačilo razlik za državo v moralnem pogledu izgubljeno bitko, za državnega uslužbenca pa izgubljeno vero v moč zakona in pravičnosti in te izgube so večje, nego je gmotna izguba!

Socialne neprilike se rešujejo v naši državi s polovičarskimi zakoni. Stanovanjski zakon pomeni za državnega nameščenca obremenitev in povrh tega še nezasluzeno ponižanje. Hišni posestnik ne sme zvišati najemnine državnemu uslužbencu kakor drugim stanovalcem. Ali menite, da je za državnega nameščenca s tem stanovanjsko vprašanje rešeno? Državni uslužbenec postane na ta način miloščinar hišnega gospodarja, kar gotovo ne veča njegovega moralnega ugleda. Nekdaj je lahko državni uslužbenec z 10 službenimi leti mislil na lastno hišo in si jo tudi sezidal, če le ni preveč zapravljjal. Danes pa mora živeti od milosti hišnega lastnika. Državna uprava pa niti za urade ne gradi stanovanj, kaj šele za nameščenca! Da bi spričo izrednih stanovanjskih razmer z energično gesto priznala hišnim posestnikom take davčne olajšave, da bi se denar, naložen v hiše, obrestoval, in tako vzbu-

dila volja do zidanja, ali pa uslužbenstvu primerno zvišala stanarina, niti do tega se ne more povzpeti.

Toda srečni še oni, ki imajo stanovanja. Kako pa naj vrši svojo službo in izpolnjuje svojo nalogo v narodnem življenju oni, ki radi pomanjkanja stanovanj služijo ločen od svoje družine, ki mu poleg vse gmotne škode pri teh kričeh razmerah še moralno propada.

In kako skrbni najvišja uprava za svoje uslužbence, kadar so bolni? Pošilja jih v državne bolnišnice; tam se pa uprava pritožuje, da nima denarja zanje. In kaj počne z upokojevc? Može, ki so stopili po dolgih doslužbenih letih v pokoj pred prevratom, uživajo še danes pokojnino v kronah, ker se gospodom ne zljubi ratificirati rimskega dogovora iz leta 1921.

Ali naj še omenimo uradniški zakon, to zloglasno skrupucalo in javni zasmeh državnih nameščenecv? Naš list se je z njim že obširno pečal. Ob njem se ti z vso nujnostjo vsiljuje misel, da je avtor nalašč in z naslodo izmišljal določbe, ki bodo javnega nameščenca moralno in socialno ponižale in gmotno uničile. Pojmi, ki jih ta zakon razvija, niso vredni kulturne države. Revizija zakona je tako neobhodno potrebna, kakor je dober uradniški kader pogoj za dobro upravo in dobra uprava

živčevje močne države. S to revizijo ne gre odlašati, ker škoda, ki se dela z negotovostjo in s socialno inferiornostjo javnega nameščenstva državi sami, tako raste, da bo kriza javnega nameščenstva razjedla tudi druge stanove in ustvarilo ozračje, ki bo uničilo vse kulturne in etične vrednote v državi.

Podkupljivost nameščenstva ni samo največji davek, ampak je tudi največja sramota v državi, pristranost v službi uničuje javni red, strankarstvo zastruplja cele sloje in zastruplja čut odgovornosti — kaj pa preostaja nameščencu, kakor da se da podkupiti, da je pristranski v službi ali da se opira na še tako koruptno, a vladajočo stranko, če mu zakon in država sama ne jamčita ne gmotno ugodnega in ne socialno primerne položaja, temveč ga smatra za bednega kulija, ki je zapisan poginu.

In zato smatramo, da mora kongres državnih nameščenecv vse svoje delo postaviti pod to luč in s tega vidika motriti položaj državnega nameščenca naše kraljevine. Tu ne gre zgolj za kos kruha, temveč gre za kos kruha zato, ker sicer propadejo največje dobrine sodobne družbe. Zato pozdravljamo odposlance državnih nameščenecv v beli Ljubljani kot borilce proti materializaciji in etičnemu propadanju naše družbe.

Dogodki v Bolgariji.

RAZLIČNO PRESOJANJE SOFIJSKIH KRVAVIH DOGODKOV V BELGRADU. — VESTI O USMRČENJU 5000 KOMUNISTOV.

Belgrad, 18. apr. (Izv.) Davi so izšle velikonočne številke belgrajskih listov v zelo obširni obliki z razno zanimivo vsebino. Vse časopise pa se predvsem bavi z dogodki v Bolgariji, posebno s posledicami atentata, ki se je izvršil v cerkvi Svete Nedelje. Zanimivo je za belgrajsko javno mišljenje, da niti eden od listov ni smatral za potrebno obsoditi take vrste postopanje, pač pa vsi gledajo v teh dogodkih znak za skorajšnjo revolucijo komunistov, združenih z ekstremnimi zemljoradniki. Sploh gledajo tukaj na ta pokret zelo optimistično; ne nekateri resni politični krogi smatrajo, da bi bilo potrebno, da se z naše strani nikakor ne angažira javno mnenje v korist ekstremnih anarhističnih elementov.

Po današnjih vesteh, ki so prišle iz Bolgarije, pa se da sklepati, da so bile nade nekaterih krogov, da bo izbruhnila revolucija, prezgodne. Mogoče je res, da je atentat v cerkvi Svete Nedelje bil znak za splošno vstajo, vendar pa je danes gotovo, da je vsak anarhističen revolucionarni pokret v Bolgariji za sedaj nemogoč, ker je vlada izdala stroge ukrepe, celo tako stroge, da so mogoči samo v Bolgariji. Današnje vesti tudi ne prinašajo posebnih novic razen policijskih odredb, ki jih je vlada izdala v svrhu vzdrževanja miru. Vsi belgrajski listi so poslali v Sofijo svoje posebne poročevalce, ki pa so se večinoma vsi ustavili v Caribrodu. Od tam pošiljajo vesti, ki jih dobivajo od potnikov.

Ti potniki so danes raznesli po Caribrodu vesti, da je v Sofiji samo tekom večrajšnjega dne bilo po prekem sodu obsojenih na smrt nad 5000 pristašev komunističnih organizacij. Gotovo je, da je Cankov odločen krvavo borbo nadaljevati do zmage ali pa do popolnega poraza ene ali druge strani.

* * *

Kar se dogaja v Bolgariji, je prava tragedija. Če ni kulturna vzajemnost jugoslovanstva in slovanstva vobče prazna beseda, morajo ti dogodki ne samo pretresti naše srce, ampak silijo k temu, da se zavzame napram njim jasno stališče, kakor ga narekuje vsakemu jugoslovanskemu narodu ljubezen do težko izkušnega bolgarskega naroda.

Bolgarski narod, ki je že za časa turškega gospodstva toliko napredoval, da je zasnoval lastno zadružno organizacijo, se je v svobodni državi pod tujimi dinastijami, ki z narodom niso imele nobenega stika, nazunaj, tehnično, sicer rapidno razvijal v moderno državo, toda izpodjedale so ga dalje zunanje in notranje razprtije ter dedščina bivšega osmanskega absolu-

tizma. V zunanjepolitičnem oziru je Bolgarija dolgo časa bila igrača v rokah carizma, dokler le-ta ni svoje milosti naklonil kraljevini Srbiji, dočim se je Bolgarija pod vodstvom Koburžana udinjala politiki Nemčije. Bolgarija bi bila lahko stopila na čelo zvezi balkanskih držav, ki bi se bile tako osamosvojile od veselih zapadne in vzhodne Evrope, toda medsebojna ljubosumnost, imperialistične težnje balkanskih državnikov in tuje intrige so to preprečile. Glavna nesreča je bil zgodovinski bolgarsko-srbski antagonizem zaradi Makedonije, vsled česar se je zadnja osvobodilna vojska balkanskih držav 1912-13 proti Turčiji tako nesrečno končala, da so zmagovalci pri Čataldži ostali končno premagani v sporu s svojimi zavezniki. Posledica tega tragičnega izida je bila, da se je l. 1915. Bolgarija postavila na stran centralnih velesil ter z njimi vred doživela katastrofo l. 1918.

Račun za zavoženo politiko tujca Ferdinanda in par njemu udanih politikov je seveda moral plačati nesrečni bolgarski narod, ki so zmagovalci nanj prav tako malo se ozirali kakor na Nemčijo. Izgubil je še ostali del Makedonije in moral plačati dan tudi Romuniji in Grčiji. Naložilo se mu je milijardske reparacije, ki izpodjedajo njegovo gospodarstvo, obljubljenega dohoda do morja pa Bolgarom tudi ne dajo, dasi so ga jim zavezniški slovesno obljubili. Emigranti iz Makedonije in Trakije preplavljajo državo, izsesavajo državno blagajno in povzročajo večne nemire z orožjem. Nikola Pašić ta razvoj ravnodušno gleda, ker je žalibog prožet tiste miselnosti, ki bi jo jugoslovanski narodi morali davno položiti ad acta, žrtvujoč svoje stare ambicije, spore, maščevanje in osvajalne nagone v interesu skupnosti jugoslovanskih narodov. Mi smo kot močnejši imeli že večkrat priliko, da Bolgariji, ki je popolnoma brez moči, pomagamo, jo moralno podpremo, se pred mednarodnim forumom zanjo zavzamemo, pa mirno gledamo, kako čedaljebolj propada, dasi je Bolgarija pod Stambolijskim pokazala resno voljo, da pokoplje stare pretenzije. Čisto mirno rečemo, da smo tudi mi sokrivi nesreče bratskega naroda, ki trpi za tuje grehe.

Stambolijski, šef zemljorad. stranke, je bil sploh zasnoval jako srečen program, kako na podlagi lojalnega sporazumevanja z zapadnimi velesilami Bolgarijo gospodarsko konsolidirati in rešiti politične izolacije. Toda njegov agro-socialistični program mu je nakopal smrtno sovraštvo velikega kapitala, sam pa je tudi izpodkopaval svojo pozicijo s kruto, brezobzirno,

uprav barbarsko tiranijo in s krvoželjnostjo, ki po nesreči kot turška dedščina še globoko sedi v bolgarski duši. Jako nevarni element poleg demoraliziranih emigrantskih čet so pa tudi boljševiki, ki jih je Stambolijski divje preganjal, po njegovem umoru so se pa združili z zemljoradniki za skupno borbo proti Cankovu, zastopniku reakcionarnega oficirstva in bogatega liberalnega meščanstva. Cankov je v notranjem oziru le še podvojil samosilniške metode Stambolijskega in žrtve njegovega režima štejejo na tisoče in tisoče! Režim je pošiljal najete morilce za svojimi političnimi nasprotniki celo v inozemstvo! Bolgarija je zlasti zadnje mesece postala prava klavnica, vlada in opozicija predstavljata dva oborožena tabora, ki iztrebljata drug drugega brez usmiljenja. In tako čujemo zdaj o atentatu na kralja, tik za tem pa o bombnem atentatu v sofijski stolnici, ki je stal življenje 300 osebam! Vlada je proglasila obsedno stanje, toda vse kaže, da je to le slab zamašek na vulkan, ki divje bruha in bo privedel bržkone do novega prevrata, ki je tem nevarnejši, ker ga poleg zemljoradnikov očividno netijo sovjeti, ki iščejo s trdovratno vztrajnostjo točke, skozi katero bi mogli danes ali jutri prodreti na Balkan.

V tem je največja nevarnost bolgarskih homati, ker dobivajo s tem značaj mednarodnega zapletljaja v svojih mogočih posledicah. Da mora to vznemiriti tudi nas, je jasno. Stališče g. Pašića napram problemu bolgarskega naroda se bo slabo izplačevalo.

NACRTI NOVEGA FRANCOŠKEGA
FINANČNEGA MINISTRA.

Pariz, 18. aprila. (Izv.) Finančni minister Caillaux namerava izdati naredbo, da se vse novčanice v obtoku žigosajo in pri tej priliki odtegne lastnikom 8 do 10 odstotkov kapitala. Dalje namerava stalne vrednostne papirje konvertirati v nove zadolžnice z nižjo obrestno mero. — Časnikarjem je izjavil, da ni novinec na finančnem polju, ker je bil že pred vojno 7 let finančni minister. Glavno njegovo načelo je varčnost in strogo demokratična politika. Posebno pozornost je vzbudila v pariških finančnih krogih okolnost, da se Caillaux še ni doslej posvetoval niti z enim bankirjem o finančnem položaju, češ da njihovih nasvetov ne potrebuje.

Pariz, 18. apr. (Izv.) Desničarska republikansko-demokratska zveza je sprejela resolucijo, v kateri zveza odločno protestira proti imenovanju Caillauxa za finančnega ministra, češ, da je to izzivanje Francozov, ker je bil Caillaux obsojen zaradi konspiriranja s sovražniki.

NOVA POLITIČNA ORIENTACIJA
NEMCEV NA ČESKEM?

Praga, 18. aprila. (Izv.) Kakor poroča »Prager Presse«, računajo meščanske nemške stranke prav resno z možnostjo, da se odrečejo svoji dosedanjí politični pasivnosti in da po novih volitvah l. 1926. začno aktivno sodelovati v vseh javnih zastopih, in da pošljejo svoje zastopnike tudi v vlado, če bi okolnosti opravičevale tak korak. — Članek »Prager Presse« smatrajo Nemci za vabilo od češke strani, da izpreme-ne svojo dosedanje politiko.

IZGREDI NA ITALIJANSKIH BORZAH.

Rim, 18. apr. (Izv.) Včeraj so se vršili na borzah v Milanu, Turinu, Firenci, Rimu in Genovi veliki izgredi. Kurzi so povsodi padli, ljudi se je ponekod polastila panika. Posredovala je policija. Borzni agenti zahtevajo, da se poslovanje borz odgodi in vladne odredbe o ustroju borz revidirajo.

VELIKA CERKEV ZGORELA.

Newyork, 18. aprila. (Izv.) Včeraj je požar uničil veliko Godhamsko cerkev. Uničene so tudi znamenite slike na steklu. Orglje, ki spadajo med največje na svetu, so zgorele. Škodo cenijo nad 30 milijonov dolarjev.

VELIKA NEVIHTA V ANGLIJI.

London, 18. aprila. (Izv.) Včeraj je povzročil silen vihar v Angliji in na Irskem ogromno škodo. Železniški pro-

met so morali na več krajih ustaviti. Mnogo telefonskih in brzojavnih zvez je bilo pretrganih. V Cambridge-u so čutili 30 sekund trajajoč potres.

Češko-poljski sporazum.

Praga, 18. aprila. (Izv.) Minister za zunanje zadeve dr. Beneš je danes odpotoval v Varšavo, kjer se bodo podpisale: trgovinska in tranzitna pogodba, pogodba o razsodišču in o likvidaciji tešinske afere. Dr. Beneš se bo v Varšavi mudil tri dni. Ta dogodek se označuje kot začetek nove dobe, ki bo stala v znamenju češko-poljskega prijateljstva in bo imela velik vpliv na konsolidacijo razmer v Evropi sploh.

TRZAVE S SESTAVO BELGIJSKE VLADE

Bruselj, 18. aprila. (Izv.) Desničarske stranke v senatu in zbornici so odklonile sodelovanje z eventualno vlado Vanderwelda.

Konferenca izvršilnega odbora katol. episkopata v Zagrebu.

Izvršilni odbor katoliškega episkopata v Jugoslaviji je imel dne 15. in 16. t. m. v Zagrebu štiri seje. Predsedoval je prevz. g. dr. A. Bauer, nadškof. Prisostvovali so presv. gg. škofi: dr. A. B. Jeglič, fra. Joso Garić, Ant. Akšamović, Lajčo Budanović; dalmatinski odposlanec ni bil navzoč.

V prvi seji je odbor razpravljal o tožbah, prispelih na predsedstvo o preganjanju katoliških duhovnikov in redovnikov rimskega in vzhodnega obreda, ki se je vršilo brez predhodne disciplinarne preiskave in brez znanja pristojnih cerkvenih oblasti. Posebej so se obravnavali slučajji v Kričkah, Banjaluki, Somboru in Palanki. Sprejeli so se sklepi, ki se sporoče ministrstvu za vere in ministrstvu za notranje stvari.

Nato se je odbor pečal s pritožbami škofijskih ordinarijatov proti samolastnemu odvzemanju cerkvenih zgradb in samostanskih hiš, kar so storile okrajne in velikožupanske državne oblasti v nekaterih krajih, posebno v Dalmaciji in Bački. Odbor je vse pritožbe proučil in jih s posebno predstavko poslal ministrstvu za vere.

V drugi seji se je v daljši razpravi pretresla okrožnica ministrstva za vere z dne 5. marca 1925, V. K. št. 744, s katero se naznanja škofijskim ordinarijatom likvidacija pokrajinskih uprav ter razdelitev cerkvenopolitičnih poslov med ministrstvom za vere in velikimi župani. V tej razpravi se je soglasno naglasila neodložljiva potreba, da se potem konkordata končno veljavno uredi pravni cerkvenopolitični odnosi med cerkvijo in državo ter se tako preprečijo spori, ki morejo vsled današnjega provizorija nastati med državnimi in cerkvenimi oblastmi.

Predsedstvo je predložilo v pretres adreso, ki jo episkopat povodom svečane audience v Rimu koncem maja t. l. izroči v imenu vseh katoličanov sv. očetu papežu.

Nato je odbor razpravljal o naredbi ministrstva za prosveto, s katero se spori, nastali zaradi odvzetega cerkvenega imetja v Banatu, Bački in Baranji, poverjajo v presojanje »Osrednjemu škofskemu odboru«. V tej stvari se je ministrskemu svetu poslala predstava, s katero se pobija juridično stališče ministrske naredbe.

Na tretji seji je odbor razpravljal o naredbi ministrstva za prosveto z dne

2. januarja 1925, O. N. št. 503, da se vse kulturne, prosvetne in humane ustanove postavljajo pod nadzorstvo škofskih nadzornikov ter bi se morale odreči katoliškega in narodnega obeležja in svojega dosedanjega naslova. Konferenca je sklenila, da se pošlje na ministrski svet in na ministrstvo za vere proti takemu izzivanju katoliških vernikov protestna predstava. Naredba prosvetnega ministrstva je protustavna, ta naredba napoveduje odkrit kulturni boj in s tem izzivanjem moti državljane v njihovi dobri dispoziciji nasproti državi.

Z ozirom na časniške vesti, da bo v bodočih zasedanjih narodne skupščine predložen zakon o narodnih osnovnih šolah, je odbor razpravljal o predstavi, ki jo je bila poslala škofova konferenca s svoje plenarne seje dne 20. avgusta 1924. Ministrstvu za prosveto v Beograd. Sklenilo se je, da se mora katoliška javnost že sedaj opozoriti na važnost tega zakona. Episkopat pozivlje duhovščino in ljudstvo, da od vseh poslancev, ki so jih izvolili v narodno skupščino, zahtevajo, da nastopijo z vso energijo za to, da se katoliško stališče v zakonu spoštuje in da se s posebnim členom zajamči cerkvi pravica verskega pouka. Posebno se morajo v zakonu o osnovnih šolah izvesti naslednja štiri temeljna načela:

1. V zvezi z določbo v čl. 16. državne ustave se mora z zakonom zajamčiti obvezen verski pouk.

2. Namen šole se mora označiti tako, da utrjuje verska in z njo ozko zvezana moralna načela za življenje.

3. Da je verski pouk v šolah podrejen oblasti in nadzorstvu cerkve

4. Da se katoliški cerkvi zajamči pravica, da nemoteno ustanavlja verske šole.

V nadaljnji razpravi so se pretresle še nekatere predstave duhovščine.

Koncem seje se je poslala ministrstvu za vere brzojavka za nujno ureditev, pa najsi tudi le začasno, duhovniških plač v revnih krajih v smislu predstave škofijske konference z dne 20. avgusta 1924.

JOSIP PETELIN-A
"namke"
Grizner in Ander
za rednino, obrt in
industrijo
Ljubljana
tliar Prešernovega
spomenika. Pouk v
vseživju bronpladen.
Večletno garancije.
Belavlen za popravila.

Izplačilo razlike državnim nameščencem.

V nekih krogih v Ljubljani se šušlja, da je v zakonu o dvanajstih dovoljen kredit za izplačilo razlike državnim nameščencem in sicer za čas od 1. oktobra 1923 do 30. aprila 1924. Predno pa o tem kaj več izpregovorimo je potrebno, da pogledamo, kaj je dovoljeval v tem pogledu proračun za l. 1924-25. V tem proračunu je bil dovoljen pri part. 47. znesek 600 milijonov za izplačilo razlike. Proračun je vstopil v veljavo s 1. aprilom 1924 in vsak bi pričakoval, da bo vlada vsaj od tega datuma izplačevala nove plače, kajti znesek 600 milijonov dinarjev je bil vendar dovoljen za celo proračunsko leto 1924-25, t. j. za

12 mesecev. Toda vlada, kateri je skrb za drž. nameščence deveta briga, je odločila, da se začne nove plače izplačevati s 1. majem 1924, ter je drž. nameščence oškodovala za 1 mesec in sicer za april 1924. Dala je le nekakšno miloščino v obliki predujma.

Gre sedaj za vprašanje, ali bi mogla vlada v prorač. letu 1924-25 izplačati to, kar je dolžna drž. nameščencem ali pa ne. Ko je bil na vladi Davidović, je takratni finančni minister dr. Spaho izjavil, da se bo to izplačilo tudi izvršilo. Kritje je imel, kakor je izjavil, treba je bilo le, da dovoli potreben kredit finančni odbor in narodna skupščina. V finančnem odboru so imeli večino radikali in samostojni demokrati, zato se ta ni setal. Kako je bilo z narodno skupščino, je pa vsem znano. Davidovičeva vlada je padla, z njo pa tudi razlika. Torej tako je bilo s kreditom.

Iz novega zakona o dvanajstih je razvidno, da je PP. vlada porabila vse kredite, ki so bili dovoljeni za l. 1924-25; razen tega pa je izdala tisti denar, ki ga je namenil drž. nameščencem bivši finančni minister dr. Spaho. Sedanja vlada je porabila preko dovoljenega proračuna, za kar je dobila šele zakonito sankcijo z zakonom o dvanajstih, sledeče zneske:

člen 5. izkazuje	7,794.372 Din	10 p
člen 6. izkazuje	1,073,054.591 Din	65 p
člen 7. izkazuje	61,245.644 Din	64 p
člen 13. izkazuje	53,578.000 Din	— p
nadalje	13,440.000 Din	— p
in končno	221,515.613 Din	— p

skupaj tedaj . 1.430,628.221 Din 39 p

Ta številka pove to, da bi drž. nameščenci lahko dobili to, kar jim država dolguje. Toda bile so volitve, ki stanejo. Razne pojedine, avtomobilne vožnje, časopisje itd. je požrlo denar, ki bi ga imeli dobiti drž. nameščenci.

Koliko pa je dovoljenega za plače drž. nameščencev v zakonu o dvanajstih? Nič več kot $\frac{1}{2}$ od zneska 600 milijonov dinarjev t. j. 150 milijonov dinarjev. Ta denar se bo potreboval za plače za mesece april-julij 1925.

Kdor pa sedaj pride in trdi, da je za drž. nameščence z novim zakonom o dvanajstih dovoljen kredit za izplačilo razlike, ta ali zakona sploh ne pozna, oz. ga ne razume, ali pa vedoma laže!

Sanatorij »GRINTOVEC«
Predvor pri Kranju — morska viš. 520 m
Edino lepa lega v podnožju alpskih velikanov Grintovec in Storžiča. Obsežni smrekovi gozdi. — Ležalne lope. — Mlečne in odebeline kure (Milch- und Mastkuren). Brezkonkurenčno nizke cene in izborna oskrba. — Odprto skozi vse leto. V glavni seziji »Dancing Trio-Orchestra«.

Politične vesti.

+ Davidovičovo glasilo o Pribečeviu. Davidovičev organ »Slobodni Narod« piše: »Ne da se tajiti, da je izzivalnost Pribečevičevih pristašev na Hrvatskem silno poostila napetost med Hrvati in Srbi. Ti ljudje so se z neverjetno nadutostjo »iščahurili« za jerober Hrvatot za posredovalce med Hrvati in Srbi. Nobena politična skupina pri nas ni tako polna sebičnosti in spekulativstva kot Pribečevičeva. On namenoma izziva s svojim cinizmom in s svojimi izzivanji nereda in dela zdrabo med Hrvati in Srbi. Danes ga smatrajo vsi ljudje v Srbiji za državni nevarnega človeka. On je vpeljal pri nas najstrašnejši enristični sistem. Uvedel je pri nas špijo-nažni sistem med najvišjimi prosvetnimi uradniki, ki jih je ponižal v moralne

sužnje. Pribečevstvo ni samo parazit na hrvatskem, ampak tudi na državnem telesu. Izjava Pavla Radića pomeni osvoboditev od pribečevstva in neposreden stik s Srbijo. Zato se Pribečeviu Pavla Radića boji, ker se boji direktnega sporazuma med Hrvati in Srbi brez posredovalca. Ljudstvo je pod pribečevstvom 6 let dovolj trpelo. Karjera Pribečevičeva se bliža svojemu koncu.«

+ Dr. Lukinić — ostane minister. »Pravda« poroča: »Do večeraj se je smatralo takorekoč za gotovo, da bo pri »mali« rekonstrukciji vlade odšel iz ministrstva dr. Lukinić. Njegov izstop iz vlade je bil sklenjen zaradi znane Thurn-Taxisove afere. Sedaj pa se nenkrat govori, da bo tudi dr. Lukinić še ostal minister! Njegovi prijatelji pravijo, da se mu je v zadnjem času poročilo zadovoljiti razne želje radikal-skih prvakov z nekimi ukazi v njegovem resoru, obenem pa pritiska na gotove kroge, naj se proti zaprtim radičevcem sodnijsko postopa tako, kakor je želela vlada. To je g. Lukiniću položaj popravlja.«

+ Poljaki in Hindenburgova kandidatura. Varšavski in poznanjski časopisi so radi Hindenburgove kandidature za predsednika nemške republike zelo razburjeni. Vsi poljski listi povdarjajo, da bi pomenila izvolitev Hindenburgova veliko nevarnost za Poljsko, ker se mišljenje Hindenburgovo popolnoma sklada z mišljenjem Tirpitzovim. Ta je pa znan kot odločen nasprotnik trajne zveze Poznanja, Pomoranske in Zg. Sleskega s Poljsko republiko. Ker smatrajo nemški nacionalisti vzhodno mejo za najslabšo v pogledu sovražnikovega odpora, bi najbrže pri prvi ugodni priliki udarili najprej na Poljsko. V Varšavi in na Poznanjskem resno računajo s tem, da bo nemško nacionalistično mišljenje prevzelo nemško vlado in velik del javnosti, če bi Hindenburga res izvolili za predsednika. Odkar se je pojavila Hindenburgova kandidatura, spremlja poljska javnost volivno gibanje na Nemškem z veliko večjo pozornostjo, kakor doslej.

Objava.

P. n. Irgovce s tem vladno obveščamo, da je bil g. Adalbert Majerčič odslovljen in nana več zastopstva naše tvrdke, še manj pa pravice inkase. — Priporočamo se za naročila, za enkrat pismena; novi naš zastopnik bo pa pred prihodom javljen. — Stera lovarna nogavic in pleten M. FRANZL & sinovi, Ljubljana, Privoz 10.

Beleške.

V Beogradu izhaja vsak dan pljuvalnik, ki mu je ime »Beogradski Dnevnik«. 17. aprila t. l. je v tem pljuvalniku izšel članek o škofu dr. Jegliču. Ker s omenjenim pljuvalnikom noben dostojen list v tej državi ne polemizira, opuščamo seveda tudi mi vsako razpravo s njim. Dosti je vedeti, da pljuvalnik še eksistira in deluje sebi primerno.

Velika blamaža, ki jo je doživel v narodni skupščini homo novus, gospod dr. Ljudevit Pivko, kljub temu, da sta mu prišla na pomoč ministra Žerjav in Pribečevič, še danes hudo skeli samostojne demokrate. Že v overovalnem odboru sta zastopnika Jugoslovanskega kluba, dr. Hohnjec in Smodej, razkrinkala nasilne in nemoralne metode, ki jih uvajajo samostojni demokratje, tako da se večina ni mogla odtegniti moralnemu učinku teh s stvarnimi dokazi podkrepljenih razkritij. V plenumu pa sta poslanka Hohnjec in Smodej s svojima stvarnima govoroma po-

Vestfalski zvon.

IV.

Meerbeck, začetkom aprila.

Da po pravici povem: to pot nisem mislil veliko pisati iz Nemčije. Zato da komu ne postanem s svojim pisanjem neprijeten, pa tudi zato, ker nisem opazil nikakih praktičnih sadov tega pisanja. Toda zdaj, ko sem spet enkrat začel, bi pa kmalu ne znal več nehati. Kako že pravi Job? Conceptum sermonem cohibere (ali refrenere) quis potest? Započeti govor — kdo ga more zadrževati? Snov mi raste pod peresom.

Naslov mojega pisanja bi se lahko glasil tudi »Izselniško vprašanje«. Pa naj se namesto te proze glasi rajši naš »vestfalski zvon«, ko sem vam ga že enkrat dal slišati!

Naši rojaki torej, ki so zapustili domovino, ostanejo naši rojaki, pa naj živijo kjerkoli, četudi v Avstraliji. Kost so od naše kosti in slovenska kri je v njih. Niso pozabili, da so Slovenci, mislijo na svojo domovino in mnogi tudi hrepenijo po nji. Tudi domovina bi ne smela pozabljati nanje! A da vam povem resnico: naši ljudje se čutijo zelo zapuščeni od domovine.

Predvsem od države svoje. Nemški državljani niso, jugoslovanski so, a Jugo-

slavija jih noče veliko poznati. Večkrat mi tožijo, kako so zapuščeni in nimajo nikjer zaslombe. Vse druge države: avstrijska, češka, nizozemska in druge veliko bolj skrbje za svoje državljane kakor naša. V Düsseldorfu imamo konzulat. Veliko bolj prav bi bilo, ko bi bil v Essenu, kajti Essen stoji v industrijskem ozemlju samem, Düsseldorf je pa že izven tega ozemlja, naši ljudje ne prebivajo tam in se morajo iz svojega ozemlja voziti do njega. Gospodje na konzulatu imajo dobro voljo, da grede ljudem na roke, a 1. jih je premalo, samo trije so, 2. nimajo denarja, ker ga jim Beograd ne da. Krivda je tam doli, v Beogradu. Sedanjí generalni konzul g. Radovan Šumenković, je nastopil to mesto šele pred nekaj tedni, ker je njegov prednik umrl. Gospod Šumenković je pristaš Davidovičeve stranke, naš prijatelj, in je ravno zaradi tega moral zapustiti Beograd ter oditi v inozemstvo. Ko bi on zopet kdaj prišel v ministrstvo, upamo, se bo že kaj bolj zavzel za naše ljudi, katere zdaj pozna iz lastnega opazovanja. Vicekonzul je, kakor sem že lani poročal, Slovenec g. dr. Slavko Barle, sin mariborskega notarja, rojen v Kamniku, vzrasel v Kozjem. Kakor rečeno, gospodje imajo dobro voljo in veliko dela, a ne morejo več pomagati, ker jih Beograd ne podpira zadostno.

Da so naši izseljenci od domače dr-

žave res preveč zapuščeni, za to trditev imam zlasti tri dokaze:

1. Invalidi, vojne sirote in vdove, naše državljanke, ne dobivajo tukaj nobene podpore. Po vsej pravici se vdove bridko pritožujejo, da jim je država može pobrala; takrat jih je dobro poznala, da so moške njeni državljani, njih pa zdaj noče nič poznati, niti vinarja podpore niso dobile vsa leta po vojski, prepuščene so največji revščini! To je v resnici vnebovpijoča krivica. Vdove so tukaj sploh velike reve, kajti če moža ni za zasluzek, kako naj sploh živijo? Polja tukaj nimajo razen kake malenkosti, kupčije ne morejo začeti, od česa torej živeti? Da prihaja iz te revščine tudi veliko moralnega zla, si je lahko misliti... Nekateri bi se rade omožili, 6 do 10 let že pogrešajo svojih mož, a ker ne morejo dokazati, da je mož padel ali umrl, morajo viseti v takem mučnem in obupnem položaju. — Obrnil sem se že preteklo poletje na Udruženje invalidov, naj skrbijo za to, da bodo po novem invalidskem zakonu dobivali podpore invalidi in vdove tudi, če bivajo izven države. Doktor Jež mi je zagotovil, da je ta določba sprejeta v načrt novega zakona. Zdaj pa je vprašanje: a) Kdaj bo ta načrt sprejet, b) če bo ta določba obveljala, c) koliko bodo dobile. Vsekako bi bilo pravično, da dobi-jo tudi za nazaj, kar se jim je vsa

leta odtegovalo. Bojim se pa, da bo ogromno pisarij — kakih 20 spričeval naj spravi skupaj uboga reva, ki si sama ne more nič pomagati! — denarja bo pa vsak mesec komaj za sol!

2. Ko rudarji obnemorejo, dobivajo, če so dolgo vrsto let delali, neko rento. S to rento bi se radi vrnili v domovino, kjer bi z njo za silo izhajali, stara leta med svojimi preživeli in bili pokopani v zemlji domači. V to pa bi bila potrebna neka pogodba med Jugoslavijo in Nemčijo, po kateri bi dobili rento izplačano tudi, če bivajo v domovino. Tako pogodbo ima z Nemčijo Češka, Avstrija, Nizozemska in ne vem še katera država, — Jugoslavija je seveda nima. In naši možje, ki kakor rečeno, hrepene po rodni zemlji, so privržani na Nemčijo, morajo tukaj čemeti in v nemški zemlji umirati. Ko bi imela naša država oziroma njeni kolovodje kolikaj brige za svoje državljane, bi jim bila to ugodnost že davno preskrbela!

3. Pa tudi nekateri drugi, močni in zdravi ljudje bi se radi za stalno vrnili v domovino, ko bi imeli s čim. A pri sedanjih plačih in draginjah, ko delavec zasluži komaj za splošne potrebe, nikakor ne zmore stroškov, ki jih zahteva taka dolga vožnja s celo družino. — Enkrat je vlada določila 250.000 dinarjev za repatriacijo. S to vsoto se je vrnilo domov kakih 500 ljudi. Ta

polnoma blamirala dr. Pivka, ki je hotel na podlagi od tajništva SDS prikojenih laži in izmišljotin izvojevati svoji stranki tretji mandat, misleč, da skupščina vsaj izida volitev v mariborskem okrožju ne bo overovala, ko bo slišala njegov deviški govor. Učinek pa je, kakor znano, bil ravno nasproten, kar je zasluga govornikov Jugoslovanskega kluba, ki so lažljivost navedb SDS tako uničujoče dokazali in povrh tega nepošteno in protizakonite volilne metode te stranke tako nepobitno predočili, da radikalom ni ostalo nič drugega, kakor da mandate SLS pustijo nedotaknjene. »Jutro« skuša v svoji številki od 18. t. m. stvar predstavljati tako, kakor da je znana protiklerikalna izjava g. Pavle Radića rezultat bojznosti, da ne bi cela opozicija postala deležna »blamaže klerikalcev«. Temu seveda »Jutro« samo ne verjame, kajti vsak človek v Jugoslaviji dobro ve, da je gospod Pavle Radić tisto svojo neumestno in ponesrečeno izjavo podal iz povsem drugega razloga in brez vednosti in proti volji bloka ter lastnih pristašev. »Jutro« naj zato ne skuša blamaže dr. Pivka zvaljati na druge in naj si rajši iz cele afere za prihodnjič zapomni nauk, da celo v taki nemoralni zvezi, kakor je PP, ne gre falzificirati papeževih pisem.

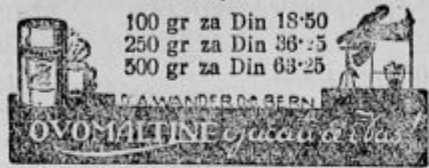
Izbruh meščanske vojske v Bolgariji daje duhovitemu uvodničarju »Jutra« povod, da zapoje slavonspev vladi »narodnega« bloka. Pravi, da je sedanje klanje v Bolgariji delo moskovske internacionale. Da ta internacionala ni kaj podobnega povzročila tudi v Jugoslaviji, to je po »Jutru« zasluga PP režima, ki da je s svojo »državniško zrelostjo« preprečil te nakane. Ako bi PP-režim ne bil zamenjal Davidović-Koroščeve vlade, izvajala samostojni demokratski modrijan dalje, bi bila tudi pri nas izbruhnila od Radića po Moskvi zagneta revolucija itd. itd. V resnici pa je stvar ta, da ni nihče pri nas bolj pospesjeval boljševizma kakor ravno oni, katerim poje »Jutro« hvalo. Če ne bi bilo pri nas nezakonsitosti, nasilja in korupcije, bi se živ krst v Jugoslaviji ne zmenil za tretjo internacionalo. Ravno z nastopom vlade zakonitosti, poštenja in reda, kar je bila vlada g. Davidovića, se je začela izpodrezavati korenina boljševiški propagandi, ki se je bila najbolj razpasla pod PP-režimom. Težnja Davidović-Koroščeve vlade po sporazumu, po poštenih upravnih metodah in ublažitvi socialnih nasprotstev je tudi Radić, ki se je bil podal v Moskvo za časa Pašićeve vlade, moralno razorožila in nagnila k treznejšim metodam politične borbe na tleh parlamenta. »Energična roka« gospoda Pašića pa bo nezadovoljstvo v Jugoslaviji le še vnovič raznetila, kajti z ječami, procesi in pritiskom se tretja internacionala ne pobija, ampak le krepi, kar dokazujejo ravno dogodki v Bolgariji, kjer je g. Cankov, intimni zaveznik gospoda Pašića, s političnimi, nekoliko potenciranimi metodami zrevo-lucioniral celo deželo. »Jutro« pa resni-
so postavlja ravno na glavo.

Zaključno delo!

Škodolica »Ovomalline« za zajetek omogoča, da zamoremo dnevene posle brez truda opravljati.

Dobiva se povsod
v škaflićah od

100 gr za Din 18-50
250 gr za Din 38-50
500 gr za Din 63-25

vsota je pa zdaj izžrpana, a nove ni več. Država bi morala skrbeti, da se njene delavne moči ne zgublajo, ampak vračajo domov, in to vračanje olajšati.

Končno pa mi ne štejte v greh, če v tej vrsti omenim tudi samega sebe. Nikdo drug kakor prejšnji tukajšnji konzul, g. Gjorgjević, Srb, je z veseljem pozdravil misel, da pride en slovenski duhovnik med tukajšnje naše ljudi in on mi je dal sam od sebe upanja, da ga bo plačevalo vnanje ministrstvo, — ko jaz še nisem nič mislil, da pridem sem sam, marveč da do-bim za koga drugega. Napravila se je v ta namen že pred pol letom prošnja na ministrstvo od strani konzulata kakor od strani škofijstva, — odgovora seve na to nobenega. Jaz se sicer tolažim in si živim tisto »Ni ženka, ne evenka, pa bati se nič...!« A ko bi kaj imel, bi lahko našim revežem, ki jih je toliko, tudi kaj dal, tako pa sam živim od milosti drugih.

Končno naj povem, da smo Slovenci pri oni veliki nesreči v Dortmundu, kjer je bilo mrtvih 136 rudarjev, imeli precejšnjo srečo. Slovencev dela v onem rudniku mnogo. A noben pravi Slovenec, le trije sinovi slovenskih staršev so se ponesrečili, menda trije dobri fantje. Čudno naključje ali — varstvo božje.

Pozdravljeni!

Peregrina.

Dnevne novice.

— **Polovična voznina za državne uradnike pri službenih potovanjih.** Pošto in brzojavno ministrstvo je izdalo odlok od 25. marca, ki pravi, da se uslužbencem, ki imajo izkaznice za polovično vožnjo, ob službenih potovanjih ne sme priznavati cela, ampak samo polovična voznina. Samo tedaj, če bi kak uslužbenec take legitimacije ne imel, se mu sme priznati cela voznina, a to le tedaj, če dokaže, da je plačal celo vožnjo.

— **Prijave za vstop v učiteljsko službo na srednjih šolah.** Absolventje filozofskih fakultet, ki nameravajo vstopiti v učiteljsko službo na kaki državni srednji šoli ljubljanske oblasti, naj se pisмено prijavijo pri velikem županu ljubljanske oblasti vsaj do 1. maja 1925. V prijavah naj se navede: učna stroka ter stanje izpita (ali je kandidat že izprašan, ali ima odobrene domače naloge, ali ima samo absolutorij). Prosvedni oddelek sestavi na podlagi teh prijav seznam učiteljskih kandidatov, ki pridejo v šolskem letu 1925—26 pri oddaji službenih mest v pošte.

— **Za naše ameriške izseljence.** Izseljenci v Združene države ameriške se opozarjajo, da se obrnejo, ako jih pridržijo ameriške oblasti na otoku Ellis-Island pred Newyorkom, za pomoč in posredovanje samo na izseljeniškega odposlanca naše države v Newyorku Etbina Kristana, čigar naslov je: Commissioner of Emigration of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes, 243 West, 22 Street — Newyork.

— **Protimilitaristična propaganda v naši armadi.** Belgrajska državna policija je zaprla slušatelja tehnične fakultete v Belgradu Nikolo Kosturja, ker ga ima na sumu, da je organiziral po navodilih tretje internacionale v Moskvi protimilitaristično propagando v naši armadi. Pri preiskavi so našli v njegovem stanovanju neko okrožnico na komunistične organizacije, ki obsega 15 točk. Okrožnica ukazuje komunistom, naj natanko poročajo svojim centralam o razpoloženju v armadi, o hrani, o ravnanju z vojaki itd. Policija je zaprla že tudi nekaj oseb, ki so take okrožnice širile. Nikola Kotur je sin uglednih staršev in je rodom iz Sremskih Karlovcev.

— **Čiščenje osebnih vozov na železnicah.** Osebnih vozov na naših železnicah se doslej navadno niso odlikovali s posebno snago in številne pritožbe potujočega občinstva so bile sicer zelo utemeljene in opravičene, žalibog pa da tudi brezuspešne. Sedaj pa se je železniška uprava vendarle odločila naročiti iz Nemčije na račun reparacij velike desinfekcijske aparate za vozove, ki lahko tekom dveh ur korenito desinficirajo po dva vagona naenkrat, tako da je upanje opravičeno, da bo železnica posledje prevažala samo potnike brez nadležnega spremstva raznih nečednih mrčesov.

— **Tihotapske afere brez konca in kraja.** Komaj se je razburjenje zaradi velike odkrite tihotapske afeze v Zagrebu nekoliko poglelo, so že carinarji v Subotici prišli na sled novemu tihotapstvu. Na subotičko carinarnico je prišlo pred par dnevi 20 velikih zavojev z Dunaja, na katerih je bila označena kot vsebina papir za pogrebe. Zavoji so bili naslovljeni na subotički pogrebni zavod V. Mačkovič. Ko so začeli carinarji pregledovati robo, so res našli na vrhu takozvani pogrebni papir, pod papirjem pa so bile skrite najfinejše svilene čipke. Vsakemu zavoju čipke je bil priložen listek z naslovom trgovca, za katerega so čipke prišle. Carinarji so dragoceno robo zaplenili, adresate pa čaka občutna kazen.

— **Dobro povedano.** Enkrat so šli v Afriko študirat slone Francoz, Nemec, Anglež in Hrvat. Po tromesečnem študiju slonov in njihovega življenja je napisal Francoz študijo »Slon in ljubezen«, Nemec študijo »Slon v fiziološkem in morfološkem ozir«, Anglež je napisal, kako bi se dala slonova kost najbolj dobičkasno izkoristiti, Hrvat pa je napisal debelo knjigo z naslovom: »Slon in hrvatsko vprašanje«.

— **Zabavno-koristno!** Prodajalna K. T. D. (Ničman) v Ljubljani je oskrbela praktičen vzgojni pripomoček v obliki raznobirnih lističev z vsakojakimi bodrilnimi napisi. Uporabljani so reki, nauki iz sv. pisma, iz cerkvenih popevnic; dalje pregovori pa tudi izreki veljavnih moči in pedagogov i. dr. — Vseh takih raznovrstnih lističev je okrog sto. Obliko imajo podobno, kakor znani »Spomini prdnosti«, ki so jih delili katehetje pridnim in zglednim učencem. Vzgojitelji, katehetje, voditelji Marijinih vrtcev — ogledjte si to novost! 120 listkov 4-50 Din, po pošti 5 Din.

— **Požari.** V torek 14. aprila ob 1 ponoči je začelo goreti gospodarsko poslopje Ivana Sikovška, posestnika v Zadovinku pri Krškem. Pogorela sta mu kozole in hlev za govejo živino. Poginila sta mu krava in tele, zgorela dva voza in vse poljsko orodje, vsa krma, vsa slama, mlatilnica na vitel, čistilnica in veliko lesa. Škoda znaša najmanj pol milijona kron, za-varovalnina je pa malenkostna. Ljudje domnevajo, da je zanetila požar zlobna roka. — 16. aprila ob 7 jutraj je pa izbruhnil radi iskre iz železniškega stroja velik požar v Dobovi pri Brežicah. Vnel se je hlev in za njim druga gospodarska poslopja, ki so last dobovske župnije in stoji sredi vasi. Prihitela so gasilna društva od vseh strani in si prizadevala, da ogenj omeje. Posebno so se trudili gasilci iz Mihalovca in iz Mosteca. Vendar bi najbrže ves njihov napor radi pomanjkanja vode ter silnega viharja nič ne zalegel in ne mogel

preprečiti, da ne objame ogenj tudi drugih sam s slamo kritih poslopij, če bi nebo ne poslalo močnega naliva, ki je ogenj pogasil in tako obvaroval posestnike grozne nesreče. V nevarnosti je bila tudi cerkev.

— **Neznano kam je izginila Marija Komovc** iz Vopolj pri Cerkljah na Gorenjskem. Stara je 22 let, bolj majhne postave, okroglega obraza in kostanjevih las. Bila je na obisku pri svoji teti v Šiški. Odsšla je z nekim beguncem. Je slabo oblečena. Kdor bi kaj vedel o njej, naj to naznani njeni materi Mariji Komovčevi v Vopoljah pri Cerkljah na Gorenjskem.

— **Detomor.** V Bistriškem potoku pri Zg. Dupljah pri Kranju so našli truplo novorojenčka moškega spola. Zdravnik je ugotovil, da je bil otrok živ rojen in da so ga vrgli v vodo. Truplo kaže znake, da je bilo že najmanj en mesec v vodi.

— **Razpisana je služba starešin** pri sledečih poštah: Črna pri Prevaljah, Gor. Lendava, Križevci v Prekmurju, Rogoševci. Nadalje je razpisana služba za poštne poslovače pri poštah: Leskovec pri Krškem, Planina pri Sevnici, Sv. Barbara v Halozah, Begunje pri Lescah, Črmošnjice, Pišce, Bohinjska Bela, Jurklošter, Slivnica pri Celju in Kotlje. Rok za natečaj za vse službe je 14 dni.

— **Blago za posteljno perilo** iz platna in bombaža, gradl za žimnice, brisače, damast-garniture, brisače za posodo, razne šifone, rujava kotenino kakor tudi razne druge tkanine priporoča po izredno nizkih cenah trgovka: F. in I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29, katere geslo je: Le dobro blago ter majhen a tem gostejši dobiček!

— **Bluze** najnovejše priporoča trgovka Krištofič-Bučar, Ljubljana, Stari trg. 1447

Srajce za gospode

krasne izdelke, trpečno blago, dalje vse perilo, ovratnike, manšete, kravate, samovoznice in vse modne potrebščine, kupite vedno najbolje pri

Drago Schwab — Ljubljana.

Iz štajerske.

Š **Dvajsetletnico mašništva** je slavil dne 15. aprila č. g. P. Pavel Potočnik, frančiškan v Mariboru. Slavljenec je znan organizator mladine ter sloviti govornik. Naše čestitke!

Š **Shod SLS za mesto Maribor** se vrši prihodnji ponedeljek (po beli nedelji) 20. aprila ob 7. uri zvečer v dvorani Gospodarsko-zadružne banke.

Š **Vprašanje finančni delegacij.** Menda nikjer v Sloveniji se davčni vijak pri dohodnini tako ne pritiska kakor v sodnih okrajih Maribor in Sv. Lenart. Toča je v l. 1923. in 1924. ugonobila gotovo polovico pridelkov celega okraja. Davčni obvezanci so vložili letos več stotin prizivov in so jih tudi pravilno kolekovali z 20 oz. 25 Din. Namesto, da bi referenti upoštevali te rekurze, pa zavezoje sedaj prizadete na davčno oblast in jih tam nagovarjajo, naj rekurze umaknejo. Na stotine rekurzov, ki so najboljše utemeljeni, se tako zavrne. To postopanje ni pravilno. Če so ljudje plačali koleke, mora davčna oblast rekurze upoštevati. Vprašamo finančno delegacijo ali je ji to čudno postopanje referentov davčne oblasti v Mariboru znano?

Š **Uspeh dr. Pivka.** Poslanec SDS dr. Pivko se je hvalil po listih, da je dosegel pri fin. ministru obljubo, da se bo tudi l. 1925 smelo v Sloveniji saditi tobak. Pisal je v prizadete občine pisma in se hvalil o uspehu. Včeraj pa žalostno razglasa po »Taboru«, da je finančni minister odklonil saditev tobaka v Sloveniji. Zopet Pivkov si-jajen uspeh!

Š **Umrla je v Mariboru v samostanu** čč. šolskih sester gospodinja sestra Ana, stara 80 let. N. p. v m.l.

Š **Umrl je v Mariboru 71 let stari upokojeni stražar** v mestnem stolpu Weis. Zena mu je umrla pred tremi tedni. V službi sta mož in žena oslepela. Čuvarsko službo na visokem stolpu je opravljal 18 let. Rodom je bil iz G. Radgone. N. p. v m.l.

Š **Loterija »Doma ubogih«** v Mariboru. V zadnjem času so ponekod krožile govorice, da je dobredelna loterija »Doma ubogih« prepo-vedana, oziroma ustavljena. Pooblaščen smo izjaviti, da te vesti ne odgovarjajo resnici, tem-več se vrši žrebanje kot določeno dne 10. junija t. l. Kupujte srečke!

Š **Po nesreči se je zastrupila v Mariboru** soprega voditelja študijske knjižnice g. Zunkovića.

Š **Občni zbori okrajnih organizacij SLS** za mesto Maribor za vseh pet okrajev se vršijo: v sredo 22. aprila za V. okraj (Neudl), dne 23. aprila za I. in IV. okraj (Društvena soba), 24. aprila za II. in III. okraj (Puntigam).

Iz Koroške.

k Občni zbor Slov. kršč. soc. zveze za Koroško. Minoli mesec se je vršil v prostori Politčnega in gospodarskega društva v Celovcu občni zbor Slov. kršč. soc. zveze za Koroško. Navzočih je bilo 80 zborovalcev. Iz poročil je razvidno, da je posvečala Zveza lani posebno pozornost izobraževalnim tečajem, ki jih je priredila tri: v Smihelu, Dobri vasi in Logi vasi, ki so se vsi dobro obnesli. Preskrbela je katehetom učne knjige, otrokom molitvenike, društvom govornike itd. V Zvezi je sedaj organiziranih 38 izobraževalnih društev, od katerih je delav-nih 26. Najpridnejše se gibljejo društva v Bilčovsu, Smihelu, Pliberku, Globasnici, Vogrčah, Kotmari vasi, Selah in Zvabeku. Marljiva so povečini društva v Podjuni in Rožu; nasprotno pa društva severno od Drave pa popolnoma spe. V tekočem letu se namerava Zveza posvetiti posebno tre-znostnemu gibanju, kar so na zboru zahte-vali mladeniči sami. — V odbor »Zveze« so bili izvoljeni: dr. Fr. Zelchen, K. Košir, M. Kuhler, I. Sekol, Miklavčič, Šimen Valentin, gđc. M. Linhart, M. Stih, L. Trabesinger. Občni zbor je pokazal, da veje na Koroškem svež, topel veter in da se prosvetno delo lepo razvija.

Kolesa J. Gorec

kupite najbolje in najcenejše pri tvrdki palača »Ljubljanske kreditne banke« in Gospodarskega društva sveta cesta 14.

Vsi DELI, OPREMA in PNEVMATIKA na zalogi!

Iz Primorske.

p Preiskava v tajništvu republikanske stranke. Te dni je policija izvršila hišno preiskavo v tajništvu republikanske stranke v Trstu. Zaplenili so nekaj brošur.

p **Zaradi hrvatske pesmi 6 mesecev ječo.** »Pučki Prijatelj« poroča: Dne 11. marca lanskega leta se je peljalo nekaj hrvatskih kmetov z vlakom iz Pazina proti Pulju. Dva izmed njih sta med vožnjo prepevala hrvatske narodne pesmi. Sprevodnik, trd Italijan, ki ne razume nobene hrvatske besede, je poklical orožnike in dal kmeta aretirati, češ, da sta pela protidržavne pesmi. Vse dokazovanje, da sta pela čisto nedolžne narodne pesmi, ni nič pomagalo; orožniki so ju odvedli v sodne zapore v Rovinju, kjer so ju pridržali šest dni, nakar so ju izpustili. Kmeta sta bila na zaslišanju predlagala štiri priče. Dne 28. m. m. sta kmeta dobila poziv na sodišče v Pulju; tam ju niso niti zaslišali niti povabili njunih prič, ampak so ju zgolj na izpovedbo italijanskega spre-vodnika obsodili vsakega na 6 mesecev ječe in 250 lir globe. To so sramotne justične raz-mere, ki rode — na srečo — pač vse drugačne sadove, nego si jih žele Italijani.

p **Preganjanje creskega župnika zaradi hrvatskega jezika.** Župnik v Beleju na Cresu, Anton Hrčič, je v smislu svojih dušnopastirskih dolžnosti zbiral v cerkvi deco svojih faranov in jih tam v materinem — hrvatskem jeziku poučeval v verouku. To so mu hoteli fašisti v zadnjem času zabraniti. Župnik Hrčič je nato na sv. Jožefa dan v svojem govoru v cerkvi odločno nastopil v obrambo pravice cerkve, da skrbi za uspešen pouk mladine v verskih resnicah. Vsled tega so mu Italijani poslali na vrat orožnike, ki so izvršili v župnišču hišno preiskavo. Župniku seveda zakonitim potom ne bodo mogli do živga, kajti vršil je le svojo dolžnost v smislu škofijske naredbe z dne 18. aprila 1921. št. 202, ki se glasi: »Uvidevši, da je vse to dobro ljudstvo hrvatskega jezika, bo-dete nadaljevali svete obrede in propovedi, kakor je bilo dosedaj, da se posveti skrb več-jemu blagru duš. V tem pogledu more odločiti samo cerkvena oblast in nikdar ne bo dovo-lila, da se krši svoboda cerkve; obstoja pa tudi italijanski zakon, ki nudi za to stroge sank-cije.«

p **Prefekt na Vipavskem.** Minoli torek je videmski prefekt obiskal Ajdovščino. Prišel je res kot vrhovni uradnik pokrajine brez fašistovskega spremstva in je nastopil tudi nasproti prebivalstvu kot tak. V svojem nagovoru je naglasil potrebo, da se po občinah odpravijo komisarijati; obljubil je, da se v kratkem raz-pišejo občinske volitve. Iz Ajdovščine se je prefekt odpeljal v Komen.

p **Orjaška jelka.** Zadnji veliki vihar je v Trnovskem gozdu podr orjaško jelko, največjo znano za jelko-kraljico, ki stoji blizu Nemcev. Spodnji del debla v dolž. 8 m so poslali ladje-delnici v Tržič. Hlod je meril 8,60 kubičnega metra in je tehtal z vozom vred 51 met. stotov.

p **Neurje.** Dne 16. t. m. je vihrala v Primorju silna nevihta. Vsula se je toča, ki je napravila posebno v tržaški okolici veli-ko sušo.

p **Stekel pes na Vipavskem.** Minolo sredo je divjal po vaseh v Vipavski dolini stekel pes, ki je obgrizel mnogo oseb in ži-vali. Obgrizene so odpravili v tržaško bol-nišnico.

p **Voz pod vlakom.** Na železniškem pre-lazu pri Povirju je brzovlak »orient-ex-press« zasačil mlekarški voz iz Brestovica, ki ga je vodil 60 letni mlekar Andrej Vitez. Vlak je vse skupaj zrušil in povozil. Truplo nesrečnega mlekarja je popolnoma raztrga-lo, ravnotako konja.

p **Otroci, ki imajo srečo.** Kakor poročajo iz Trsta, je nedavno strojevodja nekega v Pulj

vozečega vlaka blizu postaje Kanfanar opazil med tračnicami se igrajočega otroka. Poskusil je vlak ustaviti, pa ni bilo več mogoče. Otrok pa je ostal kljub temu nepoškodovan, ker je ležal med tračnicami tako ugodno, da so vozovi zdržali preko njega. — V Rimu pa je padel neki otrok s petega nadstropja na dvorišče, ne da bi se bil znatno poškodoval. Opraskal se je samo nekoliko po koži.

Mir, čitaj naprej, čitaj nazaj. Zloga potem skupaj daj, pa boš uganil, zakaj.

Iz Ljubljane.

GERENTSKI SVET IN TRG TABOR.

Nič ne bo škodovalo, če priključimo ljubljanski javnosti še enkrat v spomin kričeče dejstvo, da je »napredna misel« na ljubljanskem rotovžu požrla ljubljanskemu prebivalstvu ogromne stotisoče s tem, da je za bagatelo prodala (?) ali bolje rečeno podarila mestna občina po svojem za mestno gospodarstvo žalostnem zastopstvu »Sokolu I« eno izmed najlepših prostorov poleg nekdanje belgijske vojašnice. To se je zgodilo takrat, ko je bil dr. Gregor Jerjav predsednik deželne vlade za Slovenijo in je neposredno pred svojim odstopom meseca februarja 1920 odobril kupno pogodbo med »Sokolom« in mestno občino. Kupna cena je bila smešna: za zgradbo sokolskega doma 2600 m² po 15 K za 1 m² zneslo 39.000 kron, a prostor za telovadišče 4000 m² za 1 m² po 8 K — zneslo 32.000 kron. Ves ta oremen kompleks skup 6600 m² je veljal borih 71.000 kron v ničvrednem papirju. Svet je bil torej podarjen, ker je bil že takrat med brati vreden do dveh milijonov kron! ... In tako je bila Ljubljana po napredni misli opeharjena za lepo vsoto svoje imovine, ko moramo z apodiktično gotovostjo trditi, da nima od vsega ograjenega in zazidanega ter z neokusno barako zafurane, prvotno za svojo javnost namenjenega prostora absolutno ničesar. Tistih par tucatov Sokolašev in pa nekaj tucatov nedoraslih in na pol doraslih otrok, ki razkazujejo svoje gole ude na telovadišču, pač ne moremo smatrati za ljubljansko javnost. — Res pametna in dobra misel bivšega župana Ivana Hribarja, ki se je dosledno upiral tej prodaji, je bila pokopana in za javni park kupljeno zemljišče je prešlo v nepoklicane roke društva, namesto da bi bilo ostalo javna last. Nič ni pomagalo, da je društvo upodablajočih umetnikov z vso odločnostjo ugovarjalo zazidavi trga Tabora. V svoji spomnici je naglašalo to društvo, da je brezpogojno treba, da ostane »Tabor« park, kakor je bil prvotno projektiran ter da bi vsaka izprememba bila kvar mestu Ljubljani v celoti, vzhodni del mesta bi pa docela pokvarila. Nekaj sto zlatih kvadratnih metrov na »Taboru« bi učinkovalo — pravi spomenica nadalje — naravnost bizarno; bila bi to estetska medvojni barak. — Čisto pravilno! Toda niti bivši župan Hribar niti društvo upodablajočih umetnikov niti drugi ugledni meščani v raznih deputacijah niso bili v stanu pripraviti k pameti takrat odločujočih faktorjev. — Izdan je bil po ministrskem nalogu odlok, ki je dovolil spremembo regulacijske načrta preko vseh kompetentnih instanc in po formalno popolnoma nepravilnem in pomanjkljivem postopanju. »Sokol I« je prišel z delom. Na dan enega izmed posebnih pomembnih praznikov — Vnebohoda Gospodovega med tem, ko je ljubljansko verno ljudstvo dvigalo svoja srca k nebu, so začeli člani Sokola I. kopati na Taboru temelj za telovadišče. — Ne kvišku, v tla so upirali svoje oči in srca. In nebo jih je takoj »poblagoslovilo« s celo ploho dežja. — Zgrajena je bila neokusna baraka s sedeži, ki daje telovadišču v resnici bizarno lice, a požasi se je jela dvigati zgradba sokolskega doma. — Medtem pa je ugotovil bivši občinski svet, da Sokol I. ni izpolnil pogodbe. Po 5. točki kupne pogodbe, ki sta jo sklenila Sokol I. in mestna občina, zastopana po tedanjem županu dr. Tavčarju in obč. svet. Franchettijem ter R. Pustoslavskemu, se je namreč zavezal Sokol I., da zaseda prostor, namenjen za zgradbo, vsaj tekom 4 let od podpisa pogodbe, sicer si pridržuje (po 6. točki te pogodbe) mestna občina ljubljanska pravico, da prodano zemljišče kupi nazaj. — Sokol je bil pogodbeno zavezan, dovršiti zgradbo v 4 letih, računši od dne 21. februarja 1920, ko je bila podpisana pogodba. Pravim: stavbo dovršiti; »zazidati« se mora interpretirati le s »popolnoma dograditi«. — Časa je imel Sokol dovolj; če tudi sredstev, to ugotavljati ni naša reč. Skratka: pogojev ni izpolnil. Zato je bila mestna občina povsem upravičena, da se več: dolžna je bila varovati svoje v pogodbi si pridržane pravice. Tako je prišlo, da je bilo uvedeno sodno postopanje, ki je imelo uradoma ugotoviti, je-li Sokol izpolnil v pogodbi prevzete pogoje in obveznosti ali jih ni. Kako stoji danes ta stvar pri sodišču, v resnici ne vemo. — Med tem so prihajale spremembe na vladi in menjavali so se na magistratu vladni komisariji, kakor se menjava perilo. In vsaka vlada ima svoj prav ter ravna po svoje. Ena postavlja stvar na noge; pride druga, jo pa preobrne in postavi na glavo. Še bolj velja to v našem primeru za naše mestne očete. — Tako je prišla zgradba na »Sokolskem« Taboru če ne v zadnjo — pa vsaj v predzadnjo fazo svojega razvoja. — Iz prav avtentičnih sokolskih virov izvemo namreč, da hoče sedanje troglavo komisarstvo ustaviti

sodno postopanje, katero je sklenil bivši občinski svet, da se ugotovi sodnim potom, če je Sokol I. izpolnil svoje po pogodbi obvezne pogoje. Jasno je za vsakega lajka ne le za jurista, da gerenti na mestnem magistratu ljubljanskem absolutno nimajo pravice ukinjati sklepe, ki jih je storil legalno izvoljeni občinski svet. Najlepše pri vsem tem pa je to, da hočejo sedanji mogotci spraviti celo stvar na drug tir in prenesti postopanje od sodne na upravno instanco. Današnje brezpravne razmere so kot nalašč za to. — Sokol I. je prav dobro vedel, da je sedaj najprimernejša prilika in najugodnejši čas, ko dobi vespovsod odprta in poslušna ušesa za svoje bolečine. Zato se je obrnil na mestni magistrat s prošnjo, da naj mestna občina izjavi, da so vsa določila kupne pogodbe ddo. 21. februarja 1920 od strani Sokola I. izpolnjena. Še več zahteva gospoda: da se izjavi mestna občina obenem, da se odreka vsem pravicam, ki so pridržane v pogodbi v korist občini. Zaradi lepšega preti Sokol I. mestni občini, da bo proti njej nastopil tožbeno pot, ako ne ugoditi temu predlogu. Zvedeli smo iz zanesljivih sokolskih virov, da je sklenil »gerentski svet« prošnji oziroma predlog ugoditi, popred pa se obrniti na velikega župana s prošnjo, da pritrdi stališče gerentov v tem smislu, da prizna nujnost rešitvi te zadeve. To se pravi z drugimi besedami: Upravno oblastvo naj bi preko sodnije enostavno izjavilo, da smatra pogodbo za izpolnjeno od strani Sokola I. — Tako pa se mi ne gremo! — Povsem irelevantno je za nas, kako se je glasila rešitev gospoda velikega župana. Saj vemo, da v danih razmerah ni mogla biti negativna. Izjavljamo pa, da ne priznavamo nikake rešitve, ki je bila v tej zadevi izdana od administrativne oblasti. Najmanj pa priznavamo kakršenkoli korak, ki ga je storil vladni komisariat. O stvari bo govoril in sklepal edino kompetentni forum: postavno izvoljeni občinski svet avtonomnega mesta ljubljanskega. P.

Ij V spomin na pok. p. Placida sta za cerkev sv. Frančiška v Sp. Šiški darovala g. prel. dr. Lesar 100 Din in neimenovana gospa 50 Din.

Ij Promenadni koncert muzike Dravske divizijske oblasti v Zvezdi danes ob 11 dopoldne. Spored: 1. Pokorni »Iz Beograda in okolice«. 2. Strauss: Ouverture k opti »Princ Metuzalem«. 3. Gleisner: »Operne melodije«. 4. Jakl: »Slovenski biseri«.

Ij Tombola nižjih poštних uslužbenecv je radi tehničnih ovir preložena. — Odbor nižjih poštних uslužbenecv v Ljubljani.

Ij Banda svira! Včeraj zvečer so ljubljancane spravile na noge vesele koračnice, ki so se razlegale z Mestnega doma do frančiškanskega mesta in še dalje naprej. Kam je godba korakala, naš poročevalec ni mogel takoj dognati. Sele ko se je vračal od frančiškanskega mostu na svoje delo, je slišal od mimogredočih ljudi, da gre godba slaviti velezaslužnega očeta gasilstva g. Doberleta. Godba je igrala jako dobro.

Ij Spored otvoritve vaješniške razstave 26. aprila 1925. Ob pol 9 dopoldne zbirališče vajencev, razdeljenih po obrtnonadaljevalnih šolah, pred ljubljanskim velesejmom. — Ob 9 dopoldne spored proti južnemu kolodvoru, kjer se priključijo obrtnonadaljevalne šole iz mariborske oblasti in iz krajev, ležečih ob bivši južni železnici. Nato obhod po mestu. Ob pol 11 dopoldne otvoritev razstave. Ob pol 12 dopoldne si gostje ogledajo razstavo. Vaješniško predavanje. Razdelitev nagrad. Ob pol 1 popoldne skupen obed vajencev. Ob 2 popoldne si vajenci ogledajo razstavo. Ob 2 popoldne učiteljska konferenca. Ob 3 popoldne obrtniška veselica v prostorih Narodnega doma.

Ij Zagrebčani na vaješniški razstavi v Ljubljani. Zagrebški mestni načelnik g. Heinz je naznanil Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani, da bo prisostvovalo otvoritvi vaješniške razstave in vaješniškemu dnevu v Ljubljani dne 26. t. m. pod vodstvom svojih ravateljev 270 obrtniških vajencev iz Zagreba.

Ij Cenj. občinstvo ponovno opozarjamo, da izvršujemo vpeljavo plina na večmesečne obroke, ter da znašajo ti stroški za eno stranko povprečno le 800 Din. Pri varnem gospodinjstvu znaša poraba plina za kuhanje, likanje in kopanje le 50 m³ (100 Din). Te dni je dospela zadnja pošiljka kuhaličkov, likalnikov in kopalnih peči po izredno nizkih cenah in sicer stanejo kuhalički od 20 Din, likalniki od 140 Din in kopalne peči (sistem Junkers) od 2000 Din naprej. Radi povišanja carine bodo ti predmeti pri prihodnji pošiljki za 40 odstotkov dražji. Mestna plinarina.

Ij Umrli so v Ljubljani: Jernej Janežič, užitar, 71 let. — Frančiška Brvar, cerkvenikova žena, 24 let. — Risto Stevan, delavec, 69 let. — Janez Gregore, hlapec, 64 let.

Ij Razne tatvine. S hodnika hiše na Kralja Petra trgu št. 2 je bilo ukradeno kolo, črno pleskano, last družbe »Zora«, vredno 1000 Din. — Iz Cimpermanove hiše v Novem Vodmatu sta bili ukradeni dva pločevinasti cevi, po 150 cm dolgi, vredni 350 dinarjev. — Iz Dolinškove hiše v Vodmatski ulici pa je bil ukraden 3 m dolg žleb, pleskan s terom, vreden 130 Din. — Iz Sela in Šiške poročajo zopet o številnih tatvinah perila, ki se suši po vrtovih, dvoriščih, hodnikih in balkonih.

Prosvetna zveza.

X. Prosvetni večer, ki se je vršil v petek zvečer v Ljudskem domu, je bil posebno dobro obiskan, kar priča, kako se naši meščanski krogi zanimajo za naše planine. Krasne so bile skioptične slike. Človek je nehote za trenutek užival ono naravno krasoto, katero nudi prijatelju planin nešteto krat narava kot plačilo za prestani napor. Predavatelj prof. dr. Šarabon je v živahnem tonu vodil poslušavce s planine na planino, z vrha na vrh. Od vseh strani smo ogledali naše vršace, dokler nismo dospeli na vrh Triglava, od koder se je nudil krasen pogled v — megleno morje. Zelo spretno je za uvod in konec igrala godba Mladinskega doma. Pogrešali smo pa petje, katero turista vedno spremlja na veselih pohodih. S tem večerom je bila zaključena vrsta prosvetnih večerov, katerih je skupaj bilo 10. Udeležba pri večerih je znašala 3896, kar priča, kako so se ti večeri priljubili našemu ljudstvu. Obenem so pa dokaz o živahnem delovanju Prosvetne zveze, ki je v zimski sezoni priredila nad 200 skioptičnih predavanj širom Slovenije. V glavnem je bila tvarina posvečena spoznavanju naše države. Predavali so: Fr. Lovrenčič: Naše Primorje; prof. Mazovec: Dalmacija in Bosna; Fr. Rožman: Koroška; dr. Slavič: Prekmurje; poslanec Smodej: Srbija in Macedonija; Viktor Steska: Emona; dr. Lukman: Rim; Vurnik: Benetke; dr. Šarabon: Naše gore. Poleg predavateljev so sodelovali: Godba Mladinskega doma, ki je šestkrat izbornu igrala; g. akademika Stare in Pengov, ga dr. Piskernik in ga Pleničarjeva so z dovršenimi deklaracijami povečali vtis večerov. Kot solisti so pripomogli k lepemu uspehu: gdca Slavka Saxova, ga Bajukova, g. Likovič, g. Hartman in g. Močan. Izmed pevskih zborov so nastopili: zbor invalidov in pevski zbor »Ljubljana«. Vsem imenovanim izreka Prosvetna zveza najlepšo hvalo in jih hkrati prosi, da tudi v bodoči sezoni ostanejo zvesti sodelavci na plemenitem kulturnem polju prosvetne izobrazbe.

Ljubljanske prosvete se opozarjajo in vabijo, da se udeležujejo prekristnega higijenskega tečaja v Ljubljani, ki ga priredi državni higijenski zavod v Ljubljani od 22. aprila do 22. maja trikrat na teden od 6 do 8, oziroma 7 do 9 zvečer v risalnici državne realke.

Prosveta.

pr Koncert bratov Jovanovičev. Mlada srbska umetnika Milan, violinski virtuos, in Dušan Jovanovič, pianist, uživata v zunanem glasbenem svetu izredno velik sloves. To priča izredno veliko število njunih koncertov na Angleškem kakor tudi v ostalem svetu. Največji časopisi hvalijo v najlaskavejših izrazih umetnost obeh naših rojakov. V Ljubljani se vrši koncert nepreklicno v torek, dne 21. t. m., v Unionski dvorani. Predprodaja v Matični knjižarni.

pr E. Hochreiter, op. 100, Lauda Sion, 36 evharističnih pesmi v 4 zvezkih, za solo, mešani zbor in orglje; z dovoljenjem kn.-šk. ord. v Ljubljani. Cena zvezku 21 Din. — To je naslov veliki zbirki, ki imponira ne le po številu, marveč tudi po vsebini. Gospod H. je s temi pesmimi zelo obogatel cerkveno-glasbeno literaturo; in ker nam še vedno manjka dobrih evharističnih pesmi, z veseljem pozdravljamo to zbirko, ki nam kliče: Ne zaostajati, marveč vedno napredovati. Bili so časi, ko je naša cerkvena pesem v umetnostnem oziru zelo zastajala za svetno; danes si ne more tega očitati. Radi verjamemo, da se nekateri pevovodje le preradi drže konvencionalnosti; vemo pa tudi, da pevske zveze z elementarno silo tirajo naprej in pogazili bomo njega, ki nam dela v našem poletu ovire. Na drugi strani pa tudi tirja moder napredek, da ne delamo prevelikih skokov, marveč lepo in polagoma pojdemo naprej, zdrav bodi naš razvitek. Iz tega stališča pozdravljamo H. pesmi. Vsakdo najde v njih kaj pripravnega; nekatere pesmi so zelo poljudne, druge na višku umetnosti, vse pa preveva nekaka plemenitost. Orglje nastopajo zelo samostojno. Vsem vse pesmi ne bodo dopadle, to pa velja za vsako zbirko. Saj je znana prislovica: »Ako v zbirki dvanajstih dobim 2 do 3 meni všečne pesmi, sem zadovoljen.« Prvi in drugi zvezek bosta bolj dopadla, nego druga dva. Nekatere pesmi so pisane skoraj peteroglasno, mi pa smo veseli, če premoremo štiri glasove. Tudi so nekatere pesmi preveč raztrgane in zvite, premalo domače (19), postopni pretirani (23), ljubši nam je nepretirgan četveroglasni tok. Tri pesmi so že

prej izšle z Marijanskim besedilom. Ovitek je lep, a avtograf je preveč stisnjen, semtertje težko čitljiv. Razumemo. Tisek, papir itd. je drag, odjemavcev na Slovenskem skrženo število, vsak skuša manj prostora porabiti. Iz tega vzroka tudi nihče več ne da tiskati glasov.

pr Šahovski Glasnik. V Zagrebu je izšla 10. t. m. prva številka mesečnika Šahovski Glasnik, ki ga je sklenil izdajati jugoslovanski šahovski savez kot glavno glasilo za šahovske prireditve, vesti, razprave itd. Glavni urednik zagrebški šahovski mojster Vladimir Vuković, ki jamči s svojo delavnostjo in zanimanjem, da se bo Glasnik vzdržal na višini, prve številke. Pri list sodelujejo gg. dr. Vidmar, dr. Astaloš, Ovadija, Kramer, Rožič, Baneković in dr. Wolf. Vsebinske prve številke je sledeča: Svim prijateljska šaha. — Vuković: Značenje Kostičeva puta oko sveta. — Dr. Astaloš in Vuković: Novi putevi u daminom gambitu. — Ovadija: Akcija za mač dr. Lasker. — Dr. Vidmar: Afirizmi. — Vuković: Aljehinova zvezda sjal. — Iz domačega šahovskega života. — Savezne i klubske vijesti. — Iz šahovskega sveta. — Problemi. — Vsebinske je torej zelo bogata in zanimiva. Naročnina stane teln 80 Din in se naroča: Uprava Šahovskega Glasnika Zagreb, Ilica 36 ali Mrzlikar R., tajnik Ljub. šah. kluba — Ljubljana, Tavčarjeva 4.

pr Tečaji za tujce na pariški Sorbonni. V letošnjih počitnicah prirede prvič tečaje za tujce v Parizu na ondodnem vseučilišču. Spored jim je sledeči: 1. od 11. julia do 9. avgusta pripravljali pouk. Dopoldne bo po eno uro predaval ravnatelj zavoda za fonetiko o fonetiki francoskega jezika, po dve uri bodo pa vaje v francoskem jeziku (čitanje, slovnič, govori, pismene naloge). Popoldne bodo ali predavanja iz francoske zgodovine ali pa sprehodi po Parizu. 2. Od 9. do 23. avgusta višji pouk. Dopoldne bodo predavali najznamenitejši profesorji vseučilišča o najvažnejših vprašanjih francoske književnosti, politike, umetnosti in gospodarstva. Popoldne sprehodi po Parizu pod vodstvom profesorjev samih. Tečaja bosta trajala 6 tednov. Nedelje se porabijo za izlete v zgodovinsko znamenite kraje. Ob koncu tečaja se bodo v času od 23. do 31. avgusta priredila potovanja v francoske province na sever, jug ali zapad, kakor se bodo pač obiskovalci odločili. Priprave za ta tečaj vodi ravnatelj naučnega obvestitvenega zavoda Henri Goja, Paris, Sorbonne, ki daje vsa pojasnila.

pr Zanimanje sovjetov za vzhodno kulturo. Sovjetska vlada posveča veliko zanimanje slovstvenim in umetniškim proizvodom vzhodnih narodov. Tako je pravkar sklenilo poverjenišvo za prosveto, da se v Moskvi osnuje »Muzej vzhodnih kultur«. Njegov namen bi bil, da zbira kulturno snov o načinu življenja vzhodnih narodov, njihove starejše in novejšje umetniške in obrtne izdelke in znamenja zmage boljševiškega gibanja. Muzej bo imel tri oddelke: za daljnji, srednji in bližnji vzhod. V posebnem oddelku bodo pa zbrani proizvodi onih vzhodnih narodov, ki bivajo v okviru sovjetske Rusije ali SSSR.

Narodno gledališče v Ljubljani.

DRAMA:

Začetek ob 20 zvečer.

Nedelja, 19. aprila: VDOVA ROŠLINKA.

— Izven.

Ponedeljek, 20. aprila: MISEL. — Red D

Torek, 21. aprila: Zaprto.

OPERA:

Začetek ob pol 20 zvečer.

Maja de Strozzi. — Red B.

Nedelja, 19. aprila ob pol 20. uri zvečer CAVALLERIA RUSTICANA, V VODNJA-KU. Ljudska predstava pri nižjih cenah. — Izven.

Ponedeljek, 20. aprila: TRAVIATA. Gostuje ga. Maja de Strozzi. — Red C.

Torek, 21. aprila: Zaprto.

Narodno gledališče v Mariboru.

Repertoar:

Nedelja, 19. aprila: SMRTNA TARANTELA IN KARAKTERNI PLESI. Baletni večer baletnega ensembela ljubljanske opere. Ljubljanski balet bo gostoval samo enkrat. Dvoje slik o vprizoritvi »Smrtne tarantele« na ljubljanskem odru je izstavljenih v knižni kavarne »Central« v Gosposki ulici. — Vstopnice se lahko že rezervirajo.

Ponedeljek, 20. aprila: Zaprto.

Dopisi.

Št. Vid nad Ljubljano. V nedeljo 26. aprila ob pol petih popoldne priredi Št. vidski orlovski odsek dramo »Naša kri«. Ker je drama v 3. in 4. dejanju popolnoma predelana in ker se z dovoljenjem gospoda pisatelja Fr. Finžgarja prvič vprizori na našem odru, vlada veliko zanimanje. Vstopnice se dobijo v predprodaji v trafikih pri Kautman. Oskrbite si jih pravočasno!

Smlednik. Poslovna doba odbora našega gasilnega društva je že potekla. Občni zbor bi se imel že zdavnaj vršiti. Kakor se vidi, se nahajajo gg. odborniki z načelnikom vred še vedno v zimskem spanju. Kličemo jim: Zbudite se že vendar in zdramite, čas je že in skličite čimprej občni zbor. Ako ne, na pravimo drugam korake. — Več članov.

Polzela. Dekliška zveza v Grižah vprizori v nedeljo 26. aprila ob 3 popoldne v dvorani g. A. Cimpermana na Polzeli žaloigro v petih dejanjih: »Vestalka«. Vrši se za časa preganjanja kristjanov pod cesarjem Neronom v Rimu. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Naznanila.

Rokodelski dom. V ponedeljek dne 20. t. m. ob 8. zvečer bo v dvorani Rokodelskega doma običajno predavanje. Predavatelj bo obravnaval vprašanje, ki je važno za društveno življenje zlasti v sedanjem času. — Pevske vaje so vsako nedeljo ob 11. uri in vsak torek ob 8. uri. — Tamburaške vaje so ob sredo in soboto ob 8. uri. Novi pevci in tamburaši dobrodošli!

Šiskarji pozor! Belo nedeljo, 19. aprila, zvečer ob polosmih gostuje v samostanski dvorani šentvidski dramati. Odeček ter priredi ljudsko igro v 4. dej.: »Stari in mladi« v prid novi cerkvi. Vljudno vabimo.

Ljudski oder v Ljubljani ima na vpogled serijo slik od predstav »Pasijona«, ki se je vprizoril pred Veliko nočjo. Gospodične in gospodje, ki so pri igri sodelovali, in osebe, ki se za slike zanimajo, se prosijo, da si le-te v svrhu naročila ogledajo v pisarni Ljudskega odra (Ljudski dom) do 25. aprila od 5.—7. ure popoldne.

V stolni prosveti predava jutri ob 8 zvečer g. prof. dr. Mantuani o čarovnicah. Ker predava strokovnjak o veleznanih stvari, udeležite se predavanja vsi člani in pripeljite s seboj tudi prijatelje.

Krekov mladina v Ljubljani. Redni članski sestanek se vrši v ponedeljek, dne 20. aprila ob 8 zvečer v društvenih prostorih, Stari trg. Dolžnost članov je, da se sestanka gotovo udeležijo. — Odbor.

V šentjakobskem prosvetnem društvu v Ljubljani bo danes ob pol osmih zvečer predaval magr. Viktor Steska o predmetu: Kako si moramo pomagati. K obilni udeležbi vabi odbor.

Prostovoljno gasilno društvo Zadobrova—Sneberje priredi 24. maja slavnost Blagoslovil se bo nov društveni dom in brizgalnica. Zato prosimo sosednja društva, da ta dan ne prirede veselice. Torej 24. maja vsi v Zadobrovo! — Odbor.

Novost za Ljubljano se obeta za prvi majnik na vežbališču »Atena« v Tivoliju. — Za prvi majnik se vrše v društvu »Atena« velike priprave. Priznani svetovni šahovski mojster dr. inž. Vidmar bo odigral pod milim nebom na vežbališču »Atena« šahovsko igro z živimi figurami. Prireditel bo v vsakem oziru na višku, da bo dostojna visokega gosta.

Cerkveni vestnik.

c Meščanska Marijina kongregacija pri sv. Jožefu ima v ponedeljek dne 20. t. m. ob pol osmih zvečer svoj redni shod.

Turistika in sport.

Primorje—Lask. Danes, v nedeljo, igrata prijateljsko trening—tekmo navedena kluba. Lask je v zadnjem času vidno napredoval ter je Slovanu oster konkurent za prvenstvo v II. razredu. Primorje, ki nastopi sicer nekoliko oslabiljeno, bo tudi skušalo doseči čim boljše rezultate. Tekma prične ob 16.30.

Primorje rez.—Slovan rez. Trening predtekma k zgornji tekmi s pričetkom ob 15. uri. Primorje II.—Lask rez. Ti mladinski moštvi nastopita ob 13.30. Vse tekme se vrše na igrišču SK Primorje, Dunajska cesta.

Hermes : Rapid. Prvenstvena tekma med tema kluboma se vrši danes ob pol 16 na igrišču Ilirije. Preteklo nedeljo je igrala Ilirija z Rapidom v Mariboru ter zmagala z 2 : 0. Iz tega rezultata je razvidno, da se nahaja Rapid v jako dobri formi, zato obeta biti tekma zelo zanimiva. Tudi Hermes nam je pokazal v igri proti Haški svoje zmoglosti. Tekma se vrši ob vsakem vremenu. Ob 14 predtekma Hermes rez. : SK Reka.

Prireditel specialne sportne razstave na letošnjem velesejnu od 29. avgusta do 8. septembra. Kakor čujemo, se namerava na letošnjem velesejnu prirediti specialna razstava vsakovrstnih sportnih predmetov s sodelovanjem vseh sportnih društev. Razstava, ki naj bi podala pregled delovanja naših sportnih klubov, bo vsekakor največjega vzgojnega in propagandnega pomena. Obenem bi podala revijo najmodernejših sportnih potrebščin. Naš sport se nahaja še v povojih in nikakor še ni tako razširjen med narodom kakor v drugih državah. Ideja razstave bo sigurno pripomogla k nadaljnjemu razvoju in velikemu razmahu moderne sportne misli, ker je uspeh z ozirom na ogromni obisk, ki ga izkazujejo naši vsakoletni velesejmi, zagotovljen. Zelim, da se ideja ostvari in donese našim sportnikom obilo sadu za veliki trud, ki bo s to prireditvijo zvezan.

Sportni teden.

Za prvo delavsko olimpiado, ki se bo vršila od 24. do 28. julija v Frankfurtu, se je doslej samo iz Nemčije prijavilo 65.000 aktivnih udeležencev. Pri slavnostnem obhodu 26. julija bo sodeloval tudi zbor trobentačev in bobnarjev, ki bo štel 6000 mož itd. — Na programu olimpskega kongresa, ki se bo otvoril 29. maja v Pragi, so tele točke: 1. določitev

pojma amater; 2. morebitno razširjenje določb o olimpski prisegi; 3. sportna vzgoja udeležencev; 4. skrajšanje olimpskega programa in določitev maksimalnega števila pri oglasih za posamezne tekme; 5. predlogi o spremembi cenitve po točkah; 6. kompetenca sodišč; 7. kompetenca narodnih olimpskih odborov; 8. morebitne spremembe tehniških uredb med igrami; 9. specialna vprašanja glede prihodnjih olimpskih iger; 10. določitev enotnega programa za zimskosportne tekme; 11. poročilo mednarodne nogometne zveze glede izločitvenih bojev po deželah in pred začetkom pravih olimpskih iger; 12. event. ustanovitev mednarodne organizacije za potovanje in oskrbo atletov, ki se udeležijo tekem. — V Dortmundu na Nemškem bodo napravili veliko sportno igrišče po zgledu igrišč v Berlinu in Vratislavi.

O nogometnih igrah na velikonočne praznike se je že veliko pisalo. Spet enkrat vidimo, kako netočna so poročila. Dočim so si glede boja klubov Barcelona in Montevideo edina, 2 : 2, so si needina glede boja barcelonske Evrope in Montevideo, eno pravi 0 : 1 za Evropo, drugo pa 2 : 4, tudi za Evropo. Naj bo tako ali tako, Uruguyci so upehani in bodo morali beležiti tudi kak neuspeh. Nepriznani kakor ta poraz je bil tudi poraz angleških profesionalov Corinthians napram izbranimu moštvu Dunaja, 0 : 2. Jugoslavija je postavila reprezentanco za boj proti Turčiji, ki se bo vršil danes teden.

Krasen uspeh v lahki atletiki je imela 17-letna dijakinja Ines Bramley povodom tekem za kanadsko moštvo. V skoku na višino je dosegla 1.50 m in se je približala rekordu Belgije Truyen na 1 cm. — Nurmii se vrača v Evropo. V Ameriki je startal 34 krat. Zadnjič je pretekel v Detroitu 2 milj v 9:46, Ritola pa 4 milje v 20:02. Pri isti prireditvi je prehodil Italijan Friggerio 1 miljo v 7:08.2, Amerikaneec Plant pa 2 milji v 14:35.4. Prav verjetno se nam zdi poročilo, da je pozval indijanski rod Zunji Nurmija na tekmo. Pravi, da njih tekači predirajo 1 miljo pod 4:10; kdor pozna ime Thorpe itd., ne bo nič iznenaden. — Na Dunaju bodo 17. maja v teku 60 metrov tekmovali atleti, ki ne smejo biti pod 100 kg teži. Med njimi sta tudi znana teška atleta Svoboda in Tandler.

V težki atletiki je Nemeec Wölpert (lahka teža) napravil nov razredni rekord, dvignivši obojerno tezo 95.2 kg. Oficielni svetovni rekord ima Estonec Normalgi, 91 kg, Wölpert sam je pa že prej dvignil 92.5 kg. — V spomin leta 1915 umrelemu svetovnemu mojstru Jos. Graflu bodo priredili Dunajčani tekmovalno dviganje. Grafl je bil nekaj posebnega, 189 cm visok, 126 kg težak; dvignil je 140 kg tezo, do 180 kg s sunkom. — 90 kg je sunil z desnico Dunajčan Rosinek (poresna teža); dosedaj 89.5 kg.

V Dortmundu so velike rokoberbne tekme, ki se jih udeležuje tudi Poddubnjiz z velikim uspehom; pa bo letos 54 let star.

Bokser Bretonnel se v 10. rundnem boju s Solvintom ni prav nič trudil, da ga je premagal. — Ker se je Šved Persson v boju s holandskim mojstrom Veerom tako odlikoval, mu ponujajo boj z Angležem Scottom, pozneje pa s Špancem Paolinom. Za ta boksing bo dobil 45.000 francoskih frankov, za ameriške razmere malo, za evropske pa zelo veliko. Tudi Firpoja so povabili, naj se udari s Perssonom. Po našem mnenju bi bil ta boj neenak, premoč na strani Firpoja je le prevelika. Scott je pozval Ermina Spalla; Dundeeju so priznali v Ameriki zopet kvalifikacijo; nad 40 let stari prejšnji svetovni mojster Jack Johnson je podelil Dala Hawkinsa že v prvi rundi k. o. in ga smatrajo še danes za zelo nevarnega nasprotnika; 5. maja se bosta v Madison Square Gardenu v Newyorku borila Francoz Mascart in Amerikanec Kaplan za svetovno moštvo peresne teže; Giuseppe Spalla je šel poskusit srečo v Južno Ameriko; belgijski mojster Humbeck je premagal Francoza Nillesa v 15 rundah po točkah.

V Leipzigu je plaval Rademacher prano plavanje in je postavil nova svetovna rekorda: 400 m v 6:05, 500 m v 7:40.8; Oger Barany je preplaval v prostem slogu 100 m v 1:01.6, nov ogrski rekord. V nadaljevanju rekordnega plavanja v Leipzigu je plaval Rademacher v Magdeburgu prano 200 m v 2:50.4, zopet nov svetovni rekord, itd. Znano je, da je Magdeburg glede plavanja na evropskem kontinentu merodajen. — Ameriški dijak James Bronson je plaval 100 yrdov v 54.6, nov univerzitetni rekord.

Prišel je čas za kolesarje. Vsak dan bomo kaj novega. Najbolj so se zanimali v zadnjih dneh za klasično dirkanje Paris—Roubaix, 270 km, ki otvori vsako leto oficielno kolesarsko sezijo. Začelo se je to dirkanje leta 1896; prvi je bil takrat Nemeec Josef Fischer. V zadnjih letih so se odlikovali zmeraj bolj Belgijci, ki so sploh v kolesarstvu prav med prvimi. Tudi letos je zmagal Belgijec, po zelo hudem boju. Startalo je 126 tekmecev; takoj v začetku se jih je odločilo 50, nato še 10, ostalih 40 je prispelo precej hkrati na cilj. Čas Belgijca Fel. Selliera je bil 9:16.32. — Na progi Berlin—Leipzig, 170 km, je tekmoval 200 amaterjev. Prvi je bil M. Günther v rekordnem času 5:07:10.

Ameriško moštvo tenisa v zaprtem prostoru je dobil Francoz Borotra; zaključni boji proti Andersenu so se vršili v temle razmerju: 3:6, 6:3, 6:4, 6:0. Svetovno moštvo na prostem se bo igralo pri Parizu od 27. maja

do 7. junija. Neoporečni svetovni mojster je Amerikanec Filden. V Evropo ga najbrž ne bo.

Evropsko moštvo v hokeju si je priborila v Ženevi Francija, druga je bila Belgija, tretja Avstrija, četrta Češkoslovaška, nato Švica, Španska in Ogrska. Posebno hud je bil boj za tretje in četrto mesto.

Sprejeli bomo v teden tudi streljanje in bomo poročali, kaj je opravil organizacijski odbor v St. Gallenu (Švica) s svojo zahtevo na predsedstvo mednarodne strelske zveze v Parizu, naj se odpravijo razni nedostaki itd.

Mednarodni aviatiki urad je priznal več rekordov, tako Boltola, Italija, na dvokrovnem

Fiatu s 700 HP in z bremenom 1500 kg višina 5516 m; za vodna letala Guido Guidi, Italija, na dvomotornem Dornier-Whale, breme 2000 kilogramov, distanca 253.69 km, višina 3006 m. — Japonski baron Sakatani, član državne letavske družbe, je dal listu »Asahi« 50.000 jenov za tistega letavca, ki bo prvi priletel z Japonskega v Evropo. Jen je 50 dinarjev. — Amerikanec Raymond Orteig je pa ponudil pol milijona dolarjev tistemu aviatiku, ki bo prvi preletel razdaljo Paris—Newyork ne da bi med potjo pristal. 30 milijonov dinarjev! In je vendar še Dempsey na boljem, ker bo v par minutah zaslužil 45 milijonov dinarjev.

Po svetu.

Trocki v rezervi.

Iz Moskve poročajo: Kakor je znano, je moral Trockij po zgodovinskem sklepu osrednjega odbora ruske komunistične stranke dne 17. januarja 1925 podati svojo demisijo in oditi na Kavkaz, da se tam »zdravi«. Za svoje bivališče si je izbral mestce Suchum v abhazjski republiki ob Črnem morju, ki leži ob vzhodni Kavkazu in ima popolnoma južno podnebje. Tu se pa Trockij ni udal brezdelju, ampak prav živahno zasleduje vse dogodke v sovjetski republiki in izven nje zlasti vse glasove, ki se pojavljajo o leninizmu in trockizmu v komunističnem in protikomunističnem časopisu. Pri tem poslu mu pomagajo njegova žena in tri osebe iz nekdanjega njegovega spremstva, ki so ga spremljevali v prognanstvo. Vprašanje sovjetske vojske motri samo s političnega stališča in želi, da njegov naslednik v vojnem poverjeništvu popolnoma uspe s svojim geslom: »Dovršeno tehniko za rudečo armado.«

Znano je, da sta v seji osrednjega odbora glasovala proti Kamenjevovi resoluciji o Trockem dva člani: Rakovski, sovjetski zastopnik v Londonu, in Pjatakov, predsednik glavnega odbora za podeljevanje koncesij, izučen pravnik, sin bogatega tvorničarja v Ukrajini in leta 1922 predsednik sodišča, ki je obravnavalo tožbo zoper socialne revolucionarje. Ko je bilo v mesecu marcu v Tiflisu zasedanje osrednjega izvrševalnega odbora za SSSR, je Rakovski obiskal Trockega in se z njim dolgo razgovarjal o dogodkih pred njegovo demisijo. Javna tajnost je, da so imele precejšen pomen v sporu med Trockim in osrednjim odborom čisto osebne in zasebne zadeve. Trockij je proti Kamenjevu in Zinovjevu jako previden. Zinovjeva smatra za sposobnega za vodjo komunistične stranke, Kamenjeva pa ceni samo kot povprečnega človeka, kot dobrega in pa vztrajnega delavca, ki dobro »vleče«, kakor je rekel o njem že Ljennin. Trockij mnogo razmišlja o taktiki, ki bi mu pomagala, da se zopet uveljavi in povrne v javnost. Nikakor se noče sam postaviti na led, vendar je toliko previden, da sedaj še ne poskuša zapustiti svojega pregnanstva, ampak mirno čaka, da ga prilike same potisnejo in pokličejo zopet na plan. Resno se pa pripravlja za strankin posvet 24. aprila, na katerem sicer ne bo nastopil kot nikak mandat, pač pa bo skušal uporabiti morebitno priliko, da pojasni na široko svoje mišljenje in da vidi, na katere so mišljenike se lahko zanese, kot na svoje prišaste. Eno je gotovo: Trockij, ki preživlja pod strogim nadzorstvom dneve svojega pregnanstva, še ni voljan, postaviti pike za svojim javnim delovanjem. Leninizem v rokah Zinovjeva in njegovih tovarišev pomeni v Rusiji mnogo, toda popolnoma ne more zasenčiti Trockega, ker proglašja misli, ki imajo močno življensko silo.

Upor Kurdov.

Nova Turčija Mustafa Kemala ni verska, temveč čista narodna država. V vseh sporih je posvetila vlada največjo pozornost narodnemu vprašanju, vse novosti, ki so bile v narodnem interesu, so takoj izvršili, tudi če so pri tem žalili muslimanski verski čut. To se je pokazalo zlasti v vprašanju kalifata, ko so s prognanjam kalifa takoj v začetku odstranili vsako nevarnost za enotnost države. Turčija se modernizira in evropsizira, prav tako, kakor so se evropske države modernizirale v času, ki ga nazivljamo novi vek. Nobeno tako pretvarjanje pa ne gre brez boja. Da se v Turčiji ni že davno pojavilo nezadovoljstvo, gre na rovaš novih voditeljev, predvsem Kemala, ki je splošno priljubljen in spoštovan. Saj je Grke premagal. V zadnjih časih je pa nezadovoljstvo vendarle javno izbruhnilo in sicer v gorah Kurdov. Šejk Said je dvignil zastavo upora in on je eden velikih verskih voditeljev.

Naglašani nacionalizem vlade v Angori je Kurde večkrat ozlovoljil, zato se je tudi upor hitro razširil. Uporniki očitajo vladi v prvi vrsti odpravo kalifata in sultanata in pravijo, da se mora to dvojno zopet uvesti. Njih kandidat za kalif in sultanat je princ Selim, sin znane sultana Abd-ul-Hamida. Obenem zahtevajo Kurdi za svojo deželo avtonomijo, seveda v okviru turške države. Uspehe bi pa dosegli le tedaj, če bi se jim pridružili nezadovoljniji v ostal državi. In to se doslej ni zgodilo. Zato bo vsekakor brez uspeha.

Jako spretno je izrabila vlada dejstvo, da gibanje finansirajo in podpirajo Angleži. Gre namreč sedaj za vprašanje Mosula in petrolejskih vrelcev tam okoli. Da bi svoje stališče ojačali, zato podpirajo Angleži Kurde. Vseled tega je združila turška vlada vse kroge okoli

sebe, in pozabljuje so krivice, ker gre za splošnost. Ker smatrajo Turki upor Kurdov za izdajstvo, tem grše, ker se je izvršilo ravno v času spora z Anglijo, se je bati, da bo pri likvidaciji kurdskega vprašanja prišlo do običajnih grozodejstev.

sv Poraba papirja na svetu. Statistika dokazuje, da porabijo največ papirja v Angliji, največ ga pa izdelajo v Nemčiji. Leta 1924. so porabili na vsem svetu 8 milijonov ton papirja, od tega 50 odstotkov v Evropi. V Angliji so porabili 25 kil papirja na osebo, v Skandinaviji 24, v Nemčiji 19 in pol, v Švici 15, v Franciji 14, v Avstriji pa 1 kil. Največ papirja se porabi za časopise.

sv Dragocene izkopsnine. Ruski učenjak Kozlov kopije že dolgo časa v notranji Aziji za ostanki starih mest. Najdbe so zelo dragocene. Med drugim so našli tudi 700 v silvo vezanih knjig, spisanih v sedmih jezikih.

sv Tatovi na železnicah. Nikjer tako zelo ne kradejo kakor v Italiji Časopisi poročajo vsak dan o tatvinah, in sicer v velikih zneskih. Gre na stotisoče lir. Zadnjič je neka gospa stopila iz voza, da si kupi časopis. Ko je prišla nazaj, je že izginila ročna torbica, z njo vred pa v njej nahajajoči se dragi kamni v vrednosti 300.000 lir. Posebne vrste tatovi so oni, ki brskajo po kovčgih potnikov, ki ravno v jedilnem vozu obedujejo. Prav te dni so aretirali štiripadeset tako deteljico.

sv Star učitelj. Na Nemškem je umrl učitelj Friderik Harniš, star 102 leti. Do zadnjih dni je bil telesno in duševno čisto prožen.

sv Hudi volkovi. Izstradani volkovi so napadli mestce Vilna v Kanadi. Domačini so se zaprli v hiše in so iz hiš ven streljali, pa niso mogli volkov prepediti. Strelivo je pošlo. Nato se jih je par na saneh odpeljalo v bližnje kraje po pomoč, a tudi te so volkovi napadli. Šele po dolgem boju je vojaštvo zapodilo sestradano drhal v beg.

sv Peš iz Ogrske v Lequiteo. Ogrski kmet Kovacs-Nagy iz Nyireghaze je stavil, da bo potoval peš z Ogrskega na Špansko v Lequiteo, kjer bo obiskal bivšo cesarico Zito in se tudi peš vrnil domov. Mož je stavo dobil.

sv Velebritanska razstava v Wembleyu. Lani so rekli, da je ne bodo več otvorili, sedaj so pa priprave za zopetno otvoritev že v polnem tiru. Kralj je določil kot rok oficielne otvoritve 5. maj. Največja privlačnost bo medicinski oddelek; angleški strokovni listi pravijo, da bo nudil najbolj nazorno in najbolj natančno sliko razvoja moderne medicine in higijene. Oddelek bo posvečen zdravniški vedi preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. V pododdelku »medicina bodočnosti« bodo najbolj gledali na varstvo mater in otrok. Tam bo predločen tudi pouk na prostem, otroci se bodo igrali zunaj in videli boš uspehe solnčnega žarjenja. Ker je na Angleškem le malo solnčnih dni in jih tudi večina otrok ne more užiti, je umetno solčno žarjenje seveda prav posebnega pomena.

sv Alkohol na Ruskem. Najprvo je sovjetska vlada prepovedala vsako točenje alkohola. Ker pa alkohol dosti nese, je dovolila 30odstotni alkohol; v letošnji jeseni bo pa odstotek zvišala od 30 na 40.

sv Amundsen na Spitsbergih. Svoječas smo poročali, da bo letel Amundsen z aeroplanom na severni tečaj. Ker pa lani ni imel denarja, da bi aeroplan plačal, je ostal doma. Letos mu je pa Amerikanec Ellsworth zagotovil zadostno svoto denarja. Dali so zgraditi dva aeroplana, ki bosta odšla za Amundsenom. Ta je namreč že na Spitsbergih, otočja se verno od Evrope, in pripravljata tam vse potrebno za končno ekspedicijo. Aeroplana bosta odletela proti tečaju v začetku junija.

sv Pariški debeluharji — obdavčeni. Pariški krojači so sklenili, da bodo debeluharjem obleko drugače računalni kakor drugim. Tisti, ki meri čez trebuh več kakor 1 meter in 10 centimetrov, bo plačal 10 odstotkov več.

sv Velikanska razstrelba. Neka cementna tovarna na Francoskem je dala napraviti v svojem kamnolomu 15 navpičnih jam, do 20 metrov globokih. Notri so dali 3000 kg dinamita in so razstrelili 100 m visoki grič.

sv Kdo se vozi v avtu? Praška »Tribuna« prinaša naslednjo zanimivo statistiko: Okoli vogala Klarovega zavoda je šlo ondan med pol 11. in 11. uro dopoldne 41 avtomobilov. Med temi je bilo 9 fiakarskih, 11 zasebnih in 21 državnih avtomobilov. V drž. avtomobilih se je peljal neki minister, medtem ko so v vseh ostalih avtih sedeli gospodje z gospimi in gospodičami. »Tribuna« opozarja na to statistiko komisijo za varovanje.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Les. Od našega zadnjega poročila nimamo zaznamovati bistvenih izprememb na lesnem tržišču, posebno še, ker je radi velikonočnih praznikov bilo le malo kupev in bi bilo beležiti večje zanimanje samo za hrastove plohe in frize, katerih bi se lahko prodalo vsako količino in še po dokaj ugodnih cenah. Od stavbnega lesa se izvaža zadnje čase nekoliko več in to posebno tesanega lesa raznih dimenzij, za katerega se cene še kolikor toliko povoljne, rezanega lesa se pa radi neugodnih cen producira vedno manj in se večjih sklepov sploh ni napravilo. Nekaj več zanimanja vlada še za bukov rezan les in se za parjene bukove plohe, bukove palice in morale plačuje še dosti dobre cene. V ostalem pa letošnje leto absolutno zastaja za živahnim izvozom v lanskeletni spomladanski sezoni, konzuma v tuzemstvu vsled slabe gradbene delavnosti sploh skoraj ni nobenega.

Semena. V zadnjih dveh tednih vlada izredno povpraševanje za semeni, zlasti n. pr. za deteljino. Rdeča deteljina se prodaja po 33-34 Din za kilogram, domača rdeča deteljina po 18-25 Din za kilogram, lucerna po 28-30 Din. Tudi za travnimi semeni se mnogo povprašuje. Semensko koruzo dosti iščejo, kakor tudi semensko proso, ki so ga plačali 5 Din za kilogram. Vrtnarska semena so se kupovala sledeče: špinat po vrsti 25-100 Din, repa majska okroglica 50-60, salata glavata 150-250 Din itd.

Žito. Pri nas ponujajo mnogo Rosafe in Manitoha pšenice, ki pridejo feo Postojna 450-455 Din. Domača pšenica notira v Vojvodini feo postaja 465 Din, tako da konvenira uvoz. Tudi mlini kupujejo dosti pšenice v inozemstvu. Svetovno tržišče stoji v znaku dvigajočih se cen. Za vzrok navajajo privatne cenvite stanja ameriških posevkov, ki da je za 13 odstotkov slabše kot v letu 1924. Poleg tega pa je Evropa začela zopet kupovati, medtem ko je z nakupi za časa haise popolnoma ponehala. Tudi Rusija je začela zopet kupovati, zlasti rž. — K nam se uvaža tudi ameriška moka, ki stane v Vojvodini 670-680 Din feo nakladalna postaja. Naši mlini sami uvažajo moko iz inozemstva, da tako izpolnijo svoje obveze. — Za koruzo se interesira Avstrija, ki jo išče zlasti za maj-junij. Cena se je nekoliko uvrstila.

Vino. Vinogradi so po celi državi dobro prezimili in ni z nobene strani slišati pritožb. Če bo šlo vse dalje gladko, so izgledi za letošnje trgatve dobri. Trgovina na Sušaku zastaja radi neprijetnih cen vagonov. Cene v hrv. Zagorju so porasle (Din 5-6 za 8 odstotna vina). Tudi v Vrhu je postala trgovina živahnješa in so se cene uvrstile.

g Trgovska banka d. d. Ljubljana. Dne 17. t. m. se je vršil osmi redni občni zbor,

ki je odobril po upravnem svetu predloženo bilanco za leto 1924. Iz predloženega letnega poročila je posneti, da se je ta zavod, ki se nahaja v trdnih izključno slovenskih rokah, v minulem letu zelo lepo razvil. Posebno vesel pojav za Trgovsko banko pa je naraščanje hranilnih vlog, katere so v razdobju enega leta poskočile za okroglo 28 milijonov dinarjev, iz česar sledi, da uživa Trgovska banka vsestransko zaupanje. Bilanca za leto 1924. izkazuje sledeče postavke: Aktiva: blagajna 4.594.081,26, valute Din 227.500,11, menice in devize 17.095.864,66, vrednostni papirji Din 2.854.910,49, dolžniki Din 93.759.601,40, realitete Din 4.701.027,26, inventar Din 814.473,76, skupaj Din 124.011.458,94. — Pasiva: delniška glavnica in rezerve Din 18.300.000, vloge na knjižice Din 26.879.872,58, upniki Din 71 milijonov 893.192,21, neizplačana dividenda Din 44.495, prehodne postavke Din 1.547.310,80, reeskont Din 2.348.794. Čisti dobiček Din 2.997.794,35, skupaj Din 124.011.458,94. — Od izkazanega čistega dobička se je sklenilo izplačevati od 1. maja t. l. naprej 11% dividende, t. j. Din 11— na delnico kot lansko leto, dočim se je dotiralo Din 1.150.000 raznim rezervnim fondom, ki bodo znašali sedaj Din 4.450.000. Pri volitvah v upravni in nadzorstveni svet izvoljeni so bili z malimi izjemami vsi dosedanjí člani.

g Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani so imele 17. aprila 1925 pod predsedstvom g. dr. Karla Trillerja svojo bilančno sejo za poslovno leto 1924. Iz bilančnega zaključka, predloženega upravnemu svetu izhaja, da je imela družba v minulem poslovnem letu Din 3.648.506,20 čistega dobička napram Din 3.478.672,46 v letu 1923. Posamezne bilančne številke izkazujejo, da so družbina podjetja kljub težki krizi, ki je zavladala koncem minulega leta v naši industriji, zadovoljivo obratovala. Upravni svet je sklenil predlagati občnemu zboru delničarjev, ki se je vršil v soboto dne 16. maja 1925 ob 15. uri popoldne v veliki sejni dvorani Ljubljanske kreditne banke, naj se izplača za leto 1924. kakor lansko leto 11% dividendo napram 10% za leto 1922 in 8% za leto 1921. Družbina podjetja so proizvajala v letu 1924 papirja 943 vagonov (za 11% več nego 1923), celuloze 206 vagonov (za 24% več nego 1923) in lesovine 322 vagonov (za 92% več nego 1923). Zvišana proizvodnja papirja in celuloze ima svoj vzrok v boljšem izkoriščenju družbinih naprav, ki je bilo potrebno zbog izdatnejše oddaje blaga v inozemstvo; v zvišani proizvodnji lesovine se pa zrceli okolnost, da je nova družbina velebrusilnica v Vevčah v minulem poslovnem letu pričela obratovati.

g Državna trošarina v mesecu februarju L. 1925. V mesecu februarju letos je bilo na državni trošarini vplačano 54.943.672 dinarjev (proračun 50.166.667 Din napram 44.208.873 dinarjev) v mesecu februarju lanskega leta. V dobi od 1. aprila 1924 do 28. februarja 1925

je bilo na državni trošarini plačano 625.710.377 dinarjev (proračun 551.833.333 Din) napram 542.366.649 Din v razdobju od 1. aprila 1923 do 1. marca 1924.

g Koliko vagonov se popravlja v tuzemstvu. V prvi polovici lanskega leta je bilo popravljenih v tuzemstvu 5768 vagonov, od tega v Brodu 2748, v Subotici 1150, v Smederevu 550, v Palanki 350 in v ostalih 970 vagonov.

g Iz carinske statistike. Največ je imela v lanskem letu dohodkov belgrajska carinarna (341 milijonov dinarjev ali 20,4% carinskih dohodkov v celi državi), nato slede zagrebska (325 milijonov ali 19,4%, ljubljanska (136 milijonov ali 8,1%), subotička (97,5 milijona ali 6%), mariborska (89 milijonov ali 5,3%) itd.

g Poravnalno postopanje. O imovini Josipa Brataniča, trgovca v Brežicah, je uvedeno poravnalno postopanje.

g Konkurz. O imovini Ludovika Šefa, trgovca v Mariboru, je razglašen konkurz.

g Potrditev poravnave izven konkurza. Poravnava Franca Pučka, trgovca v Mariboru, ki jo je sklenil z upniki za 30% njih terjatev, plačljivo v dveh enakih obrokih, prvi obrok v treh mesecih, drugi obrok pa v šestih mesecih, je odobrena.

g O gospodarskem položaju Jugoslavije je predaval dne 16. t. m. v Berlinu nemški konzul v Zagrebu dr. Walbeck.

g Ustavevitev poravnalnega postopanja. Poravnalno postopanje, uvedeno na predlog dolžnika Ivana Resnika, trgovca pri Zg. Sv. Kunoti, je ustavljen, ker se za poravnavo ni dosegla večina glasov.

g Vpisi v trgovinski register. Vpisale so se nastopne tvrdke: Lekarna pri Zlatorogu Mr. phar. Minašič v Mariboru; Ignacij Likar, trgovina s specerijskim blagom v Boh. Srednji vasi; Franc Rus, trgovina z lesom na Hribu; Ivan Varl, strojno pletilstvo v Kamni gorici; Hinko Alabanda, trgovina z železnino, stroji itd. v Ljubljani; Franc Rainer, trgovina z mešanim blagom v Mariboru; A. Janc, trgovina z mešanim blagom v Novem mestu; Alojz Zorman, trgovina z vinom na debelo v Oblačaku pri Ptuj; V. Markeš, trgovina z mešanim blagom na Savi; Fran Vilman, trgovina z mešanim blagom na Savi. — Izbrisala se je tvrdka: Kristijan Zanoškar na Savi, ker se je trgovina opustila.

g Občni zbor. Petovia, usnjarska industrija, 16. maja 1925. (Sklepanje o kritju izgube z znižanjem delniške glavnice na 600.000 dinarjev in z zložitvijo delnic; sklepanje o fuziji družbe s tvrdko Humanic, d. d. v Zagrebu, in sklepanje o zvišanju delniške glavnice od 600.000 Din na 10 milijonov Din.

g Likvidacije. Splošna gospodarska zadruha za Slovenijo, r. z. z. o. z. v Ljubljani; Lesna zadruha v Loškem potoku, r. z. z. o. z., so prešle v likvidacijo in upniki naj jim prijavijo svoje terjatve.

g Izvoz ur iz Švice v letu 1924. V lanskem letu je Švica izvozila 19 milijonov ur v vrednosti 257 milijonov frankov, medtem ko je iz-

voz v letu 1923. bil le 14 milijonov komadov v skupni vrednosti 203 milijonov frankov. Izvozila je: nikljastih žepnih ur 6 milijonov komadov, nikljastih zapestnih ur 2.400.000 komadov, srebrnih žepnih ur 1.171.000, srebrnih zapestnih ur 1.108.000, zlatih žepnih ur 303 tisoč, zlatih zapestnih ur 1.078.000, kronometrov 69.000, raznih ur 244.000 kosov.

g Indeks cen v Italiji je dosegel v mesecu marcu letos 626 točk napram 624 v februarju t. l. Kupna moč lire znaša v primeri z letom 1913. samo še 16 centesimov.

Borze.

18. aprila 1925.

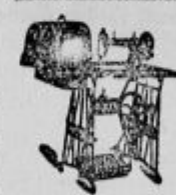
DENAR.

Zagreb. V prostem prometu notirajo danes sledeči kurzi: Italija 2.5550 (2.5390—2.5690), London 297,50 (296—299), Newyork 62 1/2 (61,63—62,63), Pariz 3.2750, Praga 184,75—185, (183,25—186,25), Dunaj 8,76—8,77 (8,6550—8,8550), Zürich 12,03—12,04 (11,9750—12,0750).

Curih. Belgrad 8,35 (8,35), Pešta 0,007175 (0,007175), Berlin 1,2310 (1,2310), Italija 21,21 (21,2750), London 24,76 (24,7650), Newyork 517,50 (517,50), Pariz 27,1750 (27,10), Praga 15,35 (15,35), Dunaj 72,85 (72,85), Bukarešt 2,3250 (2,3250), Sofija 3,7750 (3,7750).

Praga. Devize: Lira 138,75, Zagreb 54,475, Pariz 178, London 161,80, Newyork 33,80.

Dunaj. Efekti: Alpine 371,000, Greinitz 136,000, Kranjska industrijska družba 445,000, Trboveljska družba 445,500, Leykam 132,000, Gutmann 495,000, Mundus 850,000, Slavonija 61,000.

EXCELLA

najboljši in vendar najcenejši stroj rodbino in obrt. — Nadomestni deli za vse stroje.

J. Gorec, Ljubljana

palača Ljubljanske kreditne banke

Poizvedovanja.

Izgubil se je začetkom novembra 1924 14-letni močan deček Janko Košir iz Ljubljane. Ima presekano gornjo ustnico, veliko glavo in goste, plave lase ter modre oči. Kdor kaj ve o njem, posebno pa še preč. župniki po deželi, se prosijo, naj naznanijo na policijsko ravateljstvo v Ljubljani. Stroški se povrnejo.

Izseljeniško poverjeništvu v Zagrebu, Kamenita ulica 15, išče Stano Kovačevićovo baje iz Sedlarja, sedaj neznanega bivališča, in jo pozivlje, da se mu javi, da ji more priobčiti dopis našega konzulata v Newyorku radi potrebnih listin, da se ji more izplačati vojna zavarovalnina po njenem pokojnem sinu Stefanu Kovačeviću.

Na postaji Podnart—Otoče—Radovljica je bil v soboto pomotoma vzeti iz vlaka, ki odhaja okoli 4. ure popoldan iz Ljubljane, svilen dežnik. Kdor ga je zamenjal, je naprošen, da ga odda na isti postaji ali pa najbližji orožniški postaji.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1,50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad dvesto vrisle se računajo višje. Za odgovor znanikol

DEKLICA

poštenih staršev z 2letno učno dobo v trgovini z mešanim blagom, želi vstopiti v kako trgovino v nadaljnji pouk s preskrbo v hiši. Naslov v upravi »Slovenec« pod šifro »Vestna« 2594.

Krojaški VAJENEC

se sprejme. FR. PREMLČ, Sv. Petra cesta 36. 2592

Sprejme se priden, pošten hlapec h konjem.

Biti mora več o skrbovanja konj in trezen. Naslov pove uprava lista pod št. 2578.

Čevljar. pomočnik

zmožen finega dela, tudi šivano, dobi stalno delo takoj. Ozira se samo na prvost. moč. Sprejme se tudi VAJENEC. — Ivan Hafner, izd. in prodaj. Čevljev, Šk. Loka.

Prodajalka

meš. stroke, starejša moč, in prodajalka za blagajničarico, dobra računalnica, se takoj sprejmeta na delo. — Ponudbe upravi pod št. 2517

DOBRA ŠIVILJA

za dam. obleke, gre šivat na dom. — Naslov v upravi lista pod »Šivilja« št. 2550.

Vrvar. pomočnik, samec, in učenec

najraje iz Hrvaškega ali Bačke, se takoj sprejmeta za stalno delo. — FRANC ROLAND, Tržiš. Gorenjsko.

Spretni šivilje

za moško perilo in specialne listke za izdelavo ovratnikov, se iščejo. — Ponudbe na »Vestna«, združene lovarne, Kamnik — Mekinje.

SPREJME SE služkinja

za vsa hišna dela, ki zna tudi kuhati in sobe biksati. — Poizve se v trgovini ZIBERT v Prešernovi ulici, od 9.—12. dop. in od 3.—6. pop.

Kot OSKRBNIK

na veleposestvo ali skladišnišče ali tržni mojster v kaki tovarni IŠČE mesta v pokrajini železničar, sedaj mestni oskrbnik, s skladišč. izkušnjo, vešč poljedelstva, gozdarstva, živinor. in sadjarstva. Nastop službe 1. julija. Ponudbe upravi pod 2540.

Kleparski in inštalacijski vajenec se sprejme za takoj pri R. JAKELJ, Slovenjgradec. Biti mora močan, priden, pošten in najmanj 15 let star. — Železničarji imajo prednost.

MLAJŠA MOČ!

Bivši orožnik, pošten in zanesljiv, 27 let star, neoženjen, išče mesto skladiščničarja ali boljšega službe. Zmožen je slov., hrv. in srbskega jezika v govoru in pisavi. Nastopi po močnostih 15. maja. Naslov v upravi. 2486

Išče se šivilja

za Ljubljano, katere se je pred kratkim časom izučila. — Naslov se izve v upravi »Slovenec« pod štev. 2565.

Šivilja

za staro in novo perilo se priporoča na dom. Ponudbe pod: »Perilo« upravi lista.

Krojaški VAJENEC se sprejme. — Več se poizve v trgovini PRESKER, Sv. Petra cesta. 2532

NA PROSTOVOLJNI javni dražbi

bo prodal dne 26. aprila ob 1 uri pop. FRANC ISKRA, Sap štev. 14 — pri Vrhniki večjo množino različne KONJSKE OPREME, vse novo, lahke, malo rabljen LANDAVER, dalje lahke ZAPRAVLJENEC, nov težak POSTNI VOZ, ki je poln predelave, ter SANI na novo narejene, vse po nizki ceni. 2560

ZAMENJAM

takoj STANOVANJE 3 sob z enakimi ali pa manjšimi elektr. razsvetljavo. Pisarne ponudbe pod šifro: »Nujno« 555 na upravništvo

Iščem DVE SOBI

s kuhinjo v Ljubljani za takoj. Najemnino za eno leto naprej. — Ponudbe upravi »Slovenec« pod štev. 500.

Prazno sobo

išče šivilja, ki je ves dan odsotna. — Ponudbe upravi lista pod »Prazna soba«.

Lepa mebl. soba

v sredini mesta se takoj odda solid. gospodu. — Naslov v upravi pod št. 2563.

Več spalnic

in 2 JEDILNICE iz trdega lesa, lepo polir., napredaj v Škofji ulici 13, dvorišče.

Motorno kolo

s priklonim sedežem, 6/7 KS, 2 cilindra s hitrost. in prazn. tekmo, z dobriimi obroči, takoj sposobno za vožnjo, se proda za 10.000 Din. Vprašanja na »Poštni predal 110, Klagenfurt — Oeslerreich. 2575

RAVNOKAR DOŠLE

dalje in gladjole! GLADIJOLE v osmih barvah, velikocvetne, DALJE — 30 različnih vrst — ima v zalogi IVAN ŠIMENC, trgov. vrtnar, Ljublj., Gradišče 12.

Napredaj visoko pritična

HIŠA z lokalom,

vrtno ob potoku, na prometnem kraju Vrhnike. Naslov v upravi pod št. 2593.

ŠEST OLEANDROV

prodam. — ZA VRTIČE, Zelena jama 165. 2590

Majhno hišo

z vrtno v Ljubljani kupim. Ponudbe je poslati na M. KOPUŠAR, Tržaška c. 27, Ljubljana. 2589

PISALNI STROJ

s pisavo latinice in cirilice, skoraj nov, ugodno proda »POSREDOVALEC« — Sv. Petra cesta 23. 2603

STANOVANJE

s 5 parketiranimi sobami, elektr. razsvetljavo in drugimi priklonitvami v novo zidani vili na solčni legi v sredi mesta Ljubljane, se odda s 1. avgustom onemu, ki plača za 2 leti naprej. Ista vila se tudi pod ugodnimi pogoji proda in bi bili v istem slučaju prosti dve stanovanji. — Ponudbe na upravništvo lista pod šifro »UGODNO« št. 2595.

Prekajeno meso in prekajeno slanino

prodaja, dokler po 25 dinarjev 1 kg. traja zaloga

MATIJA HAM — Šolski drevored, Ljubljana.

IZJAVA.

Podpisani Ivan Dolanc, rač. čin. v Zabukovci, obžalujem razžaljeno besedo »Šuffe, katero sem rabil v trgovini Kuhar zoper inž. Sinkovec.

Zabukovca, 14. apr. 1925.

IVAN DOLANC.

Psica

2 leti stara, volčje pasme, zelo dober čuvaj, napredaj na postaji DOBRAVA—VINTGAR. 2588

PRODAM

Dva šivalna STROJA

eden je za čevljarje, drugi za šivilje. — Al. Brecljnik, Paharjeva ul. 16, podprtil., (ob koncu Narod. doma, prej Kolizejska ul.) Ljubljana.

NAPRODAJ:

železna skloppljiva postelja (klappbett) z žimnico, toaletna mizica, dvojce karnis in dobro hranjene citre. — Naslov v upravi pod 2586.

Kupim eno opremo za kovaška ognjišča

z zraven spadajočimi ventilatorji, kakor tudi potrebna nakovalna in drugo orodje. — Ponudbe na upravo »Slovenec« pod »Kovačnica«.

Ugodno prodam

dva PLAŠČA, skoraj nova, KOSTUM ter več parov novih in starih ČEVLJEV. — Vpogled: Sv. Jerneja cesta št. 62/1, Sp. šiška. 2581

1 1/2 leta stara TELICA

lepa, za plemo, je neprodaj. — Perovo 1 — Kamnik.

Šifon in platno za perilo

najboljše kvalitete, priporoča trgovina perila HED. ŠARC, Ljubljana, Selenburgova 5.

Društvo in zasebnikom

prevaja in prepisuje spise »Posredovalec« — Ljubljana, Sv. Petra cesta 23. 323

STARO ZNANA GOSTILNA

zraven lokal za specerijo in stanovanje, se s 1. majem odda. Gostilna je pri glavni cesti, 3 min. od žel. postaje. — Ponudbe pod »Dobro mesto« štev. 2542 upravi lista.

Kratek klavir

rujav, dobro ohranjen, skoraj nov, zelo poceni napredaj. — Naslov pove uprava »Slovenec« pod štev. 2528.

Enodruž. vila

z lepim vrtno, se ceno prodaja. — IVAN KOVAČIČ, Maribor, Magdalenska ul. 14.

Kolo

damsko in moško, v dobrem stanju, ceno napredaj. — Novi Vodmat, Zaloška cesta 36, I. nadstropje. 2561

Visoke vrtnice

se še dobijo do maja v Škofji Loki — MAROUČ.

Koza

z mladici se prodaja. — Poizve se v Mostah št. 67. 2576

Malo skladišče

suho, v bližini Sv. Jakoba trga vzamem v najem. — VIKTOR SOBER, Ljubljana, švec. trg, Sv. Jakoba trg 4.

ČESKI

semenski oves

se zopet dobi pri FRAN POGAČNIKU

Ljubljana, Dunajska cesta 36

Naprodaj

Posesnikom gramofonov!

Ker se množe slučajji, da popravljajo gramofone za to delo popol. nevedši ljudje in to celo na domu pri stran-
kah, z izrecnim zahtevom, da so poslani iz moje de-
lavnice, izjavljam, da se pri
meni popravljajo gramofoni
in drugi mehan. instrumenti
samo v moji delavnici. Nih-
če ni pooblaščen od mene
izvršiti kako popravilo na
gramofonih pod mojim ime-
nom. Posesniki gramofono-
nov pa prosim, naj ne na-
sedajo tem ljudem. Denar,
izdan za taka popravila, je
naravnost stran vržen, gra-
mofon pa navadno še bolj
pokvarjen kakor je bil prej.
Ako je vaš gramofon po-
treben popravila, izročite ga
v moji delavnici. Popravilo
se izvrši strokov. pod jam-
stvom in ceno. V zalogi
imam vse posamez. dele za
raznovrst. kolesja različnih
gramofonov, vsi nadomest-
ni deli se dobijo pri meni.

A. Rasberger
LJUBLJANA, Sodna ulica 3.
Tvora zaloga gramofonov,
plošč, igel, peres in nado-
mestnih delov. Lastna de-
lavica za popravilo vseh
vrst gramofonov in drugih
mehaničnih instrumentov.

Modni salon
Minka Horvat
Ljubljana - Stari trg 21
ima vedno v zalogi naino-
vejše damske in dekliske
SLAMNIKE in KLOBUKE. -
Zalgi klobuki vedno v za-
logi. - Popravila se spre-
jemajo. 2513

ZELO FINI Batist-šifon
po Din 16— meter
KRASNI Frotler-krep
po Din 17-50 meter
KUPITE
v **TEKSTILBAZAR-u**,
LJUBLJANA, Krekov trg 10/1,
DOKLER TRAJA ZALOGA.

GOSJA in PURANJA JAJCA (češke pasme),
za valenje, prodam. Naslov
pove uprava pod št. 2604.

SREBRNE KRONE
kupujem. - Ponudbe upravi
lista pod šifro »KRONA«.

MODRA GALICA
Zvuplo, rafija in vsa umetna gnojila
ZORA
Ljubljana
Kralja Petra trg 2

Kdo posodi PIANINO
proti primer. odškodnini in
jamstvu? Morebitni prevoz
oskrbim sam. - Cenj. ponu-
be na: **LOJZE SMREKAR**,
Stranska pot 9, Ljubljana L.

Ustanovljena 1. 1842.
Električni obrat.
Brata Eberl nasl.
Martinc, Černe & Co.
d. z o. z.
Pleskarstvo in
črkoslikarstvo
Specijalna delavnica
za imitiranje vseh vrst
lesa in marmorja.

Ljubljana
Igriška ulica št. 6.
(Poleg dramskega gleda-
lišča.)

POCENI NAPRODAJ
politirana postelja, nočna
omara z marmorno ploščo,
mala zofa, velika omara in
drugo manjše pohištvo. —
Naslov v upravi »Slovenca«
pod številko 2489.

Vsakovrstne KLOBUKE
nakitene, od 120 Din naprej
pri: **STUCHLY - MAŠKE**,
Ljubljana, Židovska ulica.

Slamniki
damski, za gospode in otro-
ke se prodajo in sprejemajo
v popravilo po zelo ugodni
ceni vsak dan na stojnicah,
Sv. Jakoba trg, Ljubljana.

Import-Eksport
Generalna agencija
Založništvo
Reklamno oglaševanje
Pojasnila in nasveti
VEKOSLAV VUCKOVIC
Box 156-A, Hartford, Conn.
U. S. Amerika.

Močete biti zadovoljni
z Vašo obleko, se obrnite
na modni salon za gospode
Števo Gomboc
LJUBLJANA
Aleksandrova cesta št. 9/II.
Izdelovanje oblek po meri
in najnovejšem kroju. — O
solidnem delu in nizkih ce-
nah se sami prepričajte!

**Več otroških vo-
zičkov in dvokoles**
prejšnjih modelov proda po-
ceni »TRIBUNA« F. B. L.,
tovarna dvokoles in otroških
vozičkov, Ljubljana, Karlov-
ska cesta 4. 2413

MLIN in ŽAGA
napredaj na močni in stalni
vodji Krki, kjer voda ni nik-
dar prevelika ali premajhna.
Dela se vedno lahko. Vse je
v dobrem stanju. - Naslov:
Janez TOMŠIČ, Podgorje, p.
Dvor pri Žužemberku. 2035

Mnogo denarja

prihranite, ako pred naku-
pom blaga za obleke, perila,
sraj, ovrtnice, naglavnih rut,
šerp, obrisalk, nogavice, odelj,
najrazličnejšega drugega bla-
ga ter usnja, obiščete trgo-
vino, kjer so najnižje cene
in sicer pri trdkri

»DANICA«
MAJZELJ & RAJSERJ
Ljubljana, Turjaški trg št. 1.

NAGROBNE VENCE
raznobarvno umet. cvetlično
listje, mirtini venči in šopki
za svatbe, razni sestavni
deli za vence, umetne cve-
tice, vsakovrstni papir itd.
nudi najceneje: **RADO**
PREGRAD, cvetličarna —
Podčetrtak, Domač proizvod

Tužnega srca javljam vsem sorodnikom
in prijateljem, da je naša nepozabna soproga
ozir. sestra, snoha, svakinja in tela, gospa
Marija Lehpamer
soproga vodje Drž. borze dela v Ljubljani
v soboto 18. aprila 1925 ob tri četrti na 10
dopolodne po dolgi, mučni bolezni, previdena
s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek
ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Prisojna ulica
št. 1, na pokopališče pri Sv. Križu.
Prosimo tihega sožalja.
Ljubljana, dne 18. aprila 1925.

ZALUJOČA RODBINA.
Brez posebnega obvestila.

Zahvala.
Ob prerani smrti mojega nepozabljenega
moža, brata, zeta, svaka, strica itd.
Rudolfa Govejška
se zahvaljujem vsem, ki so ga spremili na
njegovi zadnji poti iz javne bolnice na pokop-
ališče v Brezicah. — Posebej se še zahva-
ljujem rudniškim nameščencem iz Rajhenbur-
ga, ki so položili krasen venec na njegovo
krsto in pa pevskeemu društvu za v srce se-
gojoče žalostinke.
Rajhenburg, dne 17. aprila 1925.
ZALUJOČA ŽENA.

Vodne turbine
za vse razmere s hidraulično-hidro-
stati in elektro-odpornimi regulatorji
Do sedaj je postavljenih čez 8000 turbin s ca. 3.700. 000 k. s. — Dalje izdelnje zatvornice, jezove,
vse stroje za papirnice in celulozne in karton. tovarne, stroje za uživalce, transmisije itd. Znano solidni
proizvodi in prvovrstne konstrukcije! Zastopnik: Inž. G. ZEMANEK, Ljubljana, Gorupova ul. 17. Tel. 621.

STANOVANJE
3 kuhinjo, 1 veliko sobo,
2 kabineta, z vsemi pri-
tiklinami in souporabo ko-
palnice in pralnice ter ko-
som zemljišča v novi vili ob
Dunjski cesti, odda takoj
Pokojniški zavod za na-
meščence v Ljubljani —
Aleksandrova cesta.

Preoblikovalnica
Barborič-Završan
Ljubljana, Mestni trg 7
preoblikuje slamnike in
svilene klobuke po najno-
vejših modelih in najniž-
jih cenah. Istotako moške
klobuke.

Žimnice
modroce, posteljne mreže,
železne postelje (zložljive),
otomane, divane in druge
tapetne izdelke, dobite
najceneje pri **RUDOLFU**
RADOVANU, tapetniku —
Krekov trg št. 7 (poleg
Mestnega doma). 2425

NAJBOLJŠA
„PUCH“ KOLESA
po zelo ugodnih cenah dobite edino le pri
IGN. VOK, LJUBLJANA, Sodna ul. 7

»ABADIE«
CIGARETNI PAPIR
zopet stalno na zalogi. —
A. Lampret, Krekov trg 10.
Pri »Solncu« za vodo
K. Widmayer.

Perilo za gospo, gospode in
otroke. Vsa oprava za novo-
rojenčke. Vence za neveste
in birmanke. EDINA zaloga
abtahov (peče). Kravate, no-
gavice, rokavice, oblečke za
otroke itd. Tovarniška zaloga
vseh vrst pletenega blaga.
Vsakovrstne jopice in jum-
perje en gross — en detail.

Motorna kolesa
nova, amer. sistem Ewans,
lansko leto stali 13.500 Din,
isti sedaj 6200 Din, še nekaj
komadov na razpolago. —
»TRIBUNA« F. B. L., tovar.
dvokoles in otroških vozič-
kov, Ljubljana, Karlovska 4.

Elektrotehnično
podjetje **A. ARHAR** in drug,
Spod. Šiška, Jernejeva c. 47
Prevzema vsakovrst. elektr.
dela, gradnje elektrarn in
instalacij ter vsakih daljno-
vodov po najnižjih cenah in
točni postrežbi. Garancija!

Obrtniki, ličarji, pleskarji, pozor!
VELIKA ODPRODAJA
raznih lakov iz svetovnoznane tovarne Carl
Tiedemann. Nudi po znatno znižanih cenah
STANKO FLORJANČIČ, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 35 (preje Mencingerjev lokal)

P. n. trgovcem na znanje!
Vijudno sporočamo, da je ZASTOPNIK naše
tvrdke glasovitih »KLJUČ-NOGAVIC« za
SLOVENIJO g. VIDO BRATOVŽ, Ljub-
ljana, Gosposvelska cesta št. 2 — kateremu bla-
govolite poveriti svoja cenjena naročila.

ČOPIČE zidarje,
za slikarje, pleskarje,
kakor vsa
štetarska dela
izdeluje najceneje
HINKO ŠIMENC
Ljubljana, Tržaška c. 5

Večje trgovsko podjetje v Ljubljani I Š Č E
krajavnega zastopnika
za Ljubljano. — Naslov pove »ALOMA«
COMP., Ljubljana. 2579

Ljubezen in zlato.

Angleški spisal Jack London, prevel J. M.
Daylight se je še dalje spuščal v smeje špekulacije, kakor n. pr. ob grozečem izbruhu rusko-japonske vojne, ko je brez ozira na izkušnje in moč pomorskih hazardov šel in združil v svoji roki monopol vseh razpoložljivih parobrodskih uradnih pooblastil. Njegovo geslo je bilo kakor vedno: »Vi morate priti do mene; in to so tudi storili in plačali za to predpravo, da se poslužimo drugega njegovega izraza, »skozi nos«. In vsi ti drzni črni, tvegane in boji so imeli samo en nagib. Neki dan — tako je zaupno povedal Heganu — kedar si bo pridobil dovolj veliko stavo, se je nameraval podati zopet v New York in ugnati gg. Dowsetta, Lettona in Guggenhamerja. Pokazati jim je hotel, kakšen hrust da je, in kako grozno so se zmotili, ko so mu hoteli take zaigrati. Vendar ni nikdar izgubil glavo in se je zavedal, da še ni dovolj silen, da bi se spoprijel v smrtnem boju s temi tremi sovražniki.
Deda Mason je bila še vedno v pisarni. Ni se ji več približeval, ni govoril z njo o knjigah, o slovnici. Ni se živahno zanimal zanj, bila mu je prijeten spomin nečesa, kar nikdar ni bilo, radost, ki mu je njegova narava ni dala poznati. Pa dasi je njegovo zanimanje poleglo in je vse svoje moči trošil v neskončnih bojih, je vseeno poznal vsako igranje svetlobe na njenih lasih, vsako njeno hitro, določeno gibanje, vsako potezo njene postave, kakor jo je kazala njena obleka. Večkrat ji je v presledkih več mesecev povišal plačo, tako da je sedaj prejela devetdeset dolarjev na mesec. Višje se ni upal iti, akoravno je tako uredil, da je imela laže delo. To je dosegel s tem, da je po njeni vrtniti z dopusta obdržal njeno namestnico kot pomočnico. Preuredil je tudi

pisarno, tako da sta dekletci imeli eno sobo čisto sami zase.
Njegovo oko je postalo glede Dede Mason docela kritično. Že zdavnaj je opazil njeno ponosno vedenje. Bilo je sicer nevsiljivo, a bilo je ponosno. Po načinu njenega vedenja je sklepal, da je smatrala svoje telo kot stvar, ki je vredna, da je ponosna nanjo, da skrbi zanj kot za lepo dragoceno lastnino. V tem oziru in glede načina, kako se je oblačila, jo je primerjal z njeno pomočnico, s stenografkami v drugih pisarnah, z ženskami na ulici. »Gotovo je čedno oblečena,« je dejal sam pri sebi, »in gotovo se zna oblačiti, ne da bi radi tega nesi vihala.«
Čim bolj jo je opazoval in čim več je mislil, da jo pozna, tem nedostopnejša se mu je zdelala. Ker pa ni imel namena, da bi se ji približal, mu to ni bilo niti nepovoljno dejstvo. Vesel je bil, da jo je imel v uradu, in je upal, da ostane, in to je bilo vse.
S potekajočimi leti se Daylight ni izboljšal v zunanosti. To življenje mu ni dobro delo. Postajal je debel in mehak in njegove mišice so bile nekam ne-
navadno ohlapne. Čim bolj je pil koktaile, tem več jih je moral piti, da je dosegel zaželjeni uspeh. Temu se je pri jedi pridružil še vino in po večerji vsi in soda v Riverside Klubu. Njegovemu telesu je tudi primanjkovalo gibanja, vaje, in vsled pomanjkanja dostojne človeške družbe se je njegov moralni značaj slabšal. Ker ni bil človek, ki bi prikrival karkoli, so nekatere njegove razbrzdanosti postale splošno znane, tako n. pr. njegovo drvenje in zabavne vožnje v družbi veselih tovarišev v njegovem rdečem avtu vse do San Josea — prigode, ki so jih časniki priobčevali kot dobro šalo.
Na drugi strani ni bilo v njegovem življenju ničesar, kar bi ga rešilo. Vera je šla mimo njega. Človeštvo ga ni zanimalo. Po njegovi surovo obtesani sociologiji je bilo vse skupaj hazardna igra. Božan-

stvo mu je bila muhada, zlovoljna, pojmovna, stvar, ki se ji je reklo sreča. Po tem, kakor je človek prišel slučajno na svet — bodisi kot negodnik ali ropar — so je pričela igra. Sreča je delila karte in mala deteta so jemala njim razdeljene karte. Upiranje, prosvodovanje je bilo zaman. Tiste karte so bile njihove in z njimi so morali igrati hočeš nočeš, gobasti in oni ravneči alrbita, pohabljeni ali s celimi udi, praznoglavi ali bistré glave. Nobene pravičnosti, poštenosti ni bilo pri tem. Karte, ki jih je dobivala večina ljudi, so lete postavile v razred negodnikov, karte peščice drugih so tem zopet omogočile povzdigniti se med roparje. Igranje s kartami je bilo življenje, množica igralcev človeška družba. Igralna miza je bila zemlja, in zemlja, v grudah in čokih, od hlebecev kruha do velikih rdečih avtomobilov, je bila stava. In na koncu so pomrli vsi, srečni in nesrečni.
Trda je bila za bedaste, nizke, skromne, ker jim je bilo že iz početka usojeno, da izgube, in čim bolj je zrl na druge, dozdnevne dobitelje, tem manj se mu je zdelo, da imajo, s čimer bi se mogli ponašati. Tudi oni so bili davno mrtvi in njihovo življenje ni bilo dosti vredno. Vse je bilo divji boj; močni so teptali slabotne, in spoznal je, da močni, možaki kakor je bil Dowsett, Letton in Guggenhamer, niso bili posebno najboljši. Spomnil se je svojih manj uspešnih tovarišev s severa. Bili so bedasti, nizki ljudje, ki so opravljal težko delo, pa so jim oropali sad njihovega dela kakor ona starka v Sonomskih gričih. In vendar so imeli lepše lastnosti in vrline, resničnost, zvestobo in pošteno ravnanje, kakor oni ljudje, ki so jih izropali. Tisti, ki so pri celi igri dobili, so bili, kakor je vse kazalo, goljufi, nezvesti, zločestni. Pa tudi oni niso imeli besede pri celi reči. Igrali so s kartami, ki so jim bile dane, sreča pa, ta pošastna, blazna stvar, lastnica cele šare, je zrla nanje in se rešala.

Prevozni mlini
za domače mletje (pogon 2
KS) so na ogled in se pro-
storočno F. HOČVAR —
dajo pri **PODBOJ**, Sv. 2479
tra cesta št. 95.

Samot - oneko
in SAMOT - MOKO (češko)
priporoča F. HOČVAR —
Ljubljana, Dunajska c. 36.

Prave vzorce
GORNJE DELE CEV.
LIJARSTVA samo pri izde-
lovalstvu **BLATNIK KAREL**,
Ljubljana, Vrhovčeva ul. 3.

Stavbno podjetje
Ivan Vižintin
LJUBLJANA
MOČNIKOVA ULICA 13
(Stari Vodmat).
Izvršuje vsa v zidarsko stro-
ko spadajoča dela. — Delo
strogo solidno. 2273

J. Stjepušin
Sisek
priporoča boljše
tamburice,
strune, par-
titure in
vse po-
trebnosti
za vsa
glasbila

POZOR posestniki zagrebškega velesejma!

Šivalne stroje: Naumann, Kayser, Vesta.
Dvokolesa: Naumann-Germania, Ipag,
Skandia, **Najboljše pnevmatike:** Dun-
lop, Michelin, Gothania, Continentale, Reit-
hoffer, Semperit. **Motorna dvokolesa:**
Diamond-Jap, Diamod-Villiers, Breuiller.
Nadomestne dele za šivalne stroje in
kolesa nabavite najceneje v veletrgovini

Em. Fischer, Zagreb
Sudniška ulica 3 in Jurišičeva ulica 6.
Telefon št. 18—06 stranska postaja.
Generalno zastopstvo največjih inozemskih tovar-
nih svet. slovesa. Zahtevajte ponudbo in ilustr. cenik.

Lesna trgovina z Italijo.

Strokovnjak, jugoslov. drž. zaupna oseba, stalno bivač
v Italiji, prevzame komisijsko prodajo LESA vseh vrst
v Italiji, preskrbi inkasso, reši reklamacije, proteste, daje
informacije proti navadni proviziji. — Korespondenca
slovenska, nemška, italijanska. — Cenjene ponudbe pod
»EXPORT LESA« št. 2465 na upravo lista v Ljubljani.

Modni salon Barborič-Završan

Ljubljana, Mestni trg št. 7
priporoča veliko zalogo svilnenih klobukov
slamnikov in nakita po zelo nizkih cenah
Slamniki od Din 80— naprej.

Krapinske toplice

pri Zagrebu, zdravilo protin, revmatizem, išlas, ženske
bolezni itd. Stalna vojaška godba, električna razsvetljava,
lino, lastna radio postaja in razne zabave. Izven glavne
sezona znatni popusti na ceni. — Pojaenila daje brez-
plačno Kopalniška uprava Krapinske Toplice. 2226

OBLEKA

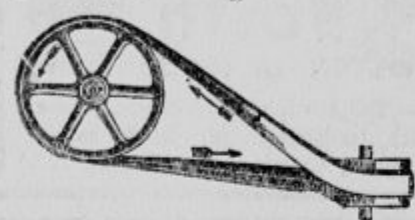
moške iz čelneke ševljota in fine dunajske
konfekcije Din 660, fine damsko volnena
obleka Din 240, damski plašč Din 450, fanto-
vska obleka Din 75, dekliška obleka Din 50.
Razpošilja veletrgovina

R. Stermecki, CELJE št. 18

Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se
pošlje vsakemu zastopniku, vzorci od sukna
kamparna in razne manufakturne robe pa
samo za 8 dni se ogled. Kdor pride z
vlakom osebo kupoval dobi nakupu
primerno povrnitev vojaže. Haračila čez Din
500 poštnine presto. Trgovci engross cene.

Ia Knoch jermena za pogon

vedno na skladišču

A. Lampret

Ljubljana

Krakov trg št. 10,

Telefon št. 247.

Stroški pri uporabi bencina.

Vozi brez bencina!

Adaptiraj svoj auto-aktor
ali stabilni motor s patent.
HAG-generatorjem.

Kuri z
ogljem! Prospekti in reference daje
Jugo-Hag

Ljubljana: Telefon 560

Bohoričeva ulica 24.

Stroški pri uporabi oglja.

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, hotel »Union«, hiše in
zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Po-
sojila proti poroštvo, vknjižbi na posestva i. t. d.
— Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

Zamenja se dobro ohranjen dvosedežni avto

za štirisedežnega. — Naslov
v upravi lista pod št. 2504.

CEMENTNE CEVI

prvovrstne kakovosti — ter
vsakovrstna OPEKA vedno
v zalogi po zelo nizkih ce-
nah. IV. OGRIN, Ljubljana,
Gruberjevo nabrežje 8.

LOKOMOBILI

Wolf-Lanz do 600 HP
tovarniško novi ali ge-
neralno popravljene s
tovarniškim jamstvom
tudi v najem

motorji na sesalni plin,
Diesel-motorji
brez kompresorja,
motorji na surovo olje.

Generalno zastopstvo
tovarna za motorje
DARMSTADT

mlinski stroj,
transmisijske.

Poglejte naše skladišče!
Plačilne poljšave.
Kompletna montaža.

Brača Fischer d. d.
Zagreb, Pantovčak 1 b.

Plačujejo se

najvišje cene za srebrne
krono in dolarje, zlate in
vrednostne papirje. — Cenj.
ponudbe pod »Srebro« na
upravo »Slovenca«. 2282

OTVORITEV nove moderne veletrgovine

v najkrajšem času

Maribor, Aleksandrova cesta 25

IVAN ZAKOTNIK

Telefon št. 379

mestni tesarski mojster

Telefon št. 379

Ljubljana, Dunajska cesta 46

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrejša
hiše, vile, tovarne, cerkve in zvoniki; stropi, razna tla,
stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezov, mlinov.
Parna žaga Tovarstva furnirja

Najnovejši damski klobuki

došli v modnem salonu

IDA ŠKOF-WANEK, NASLED.

Ljubljana, Pod Trančo 2

Preoblikovanje in predelovanje se točno izvrši.
Priznana solidne cene!

Najcenejše in največje skladišče dvokoles, motorjev, otroških
vozičkov, šivalnih strojev, vsakovrstnih nadomestnih delov,
pnevmatike. Posebni oddelki za popolno po-
pravo, emajliranje in ponikanje dvokoles, otro-
ških vozičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja
na obroke. — Ceniki franco.

„TRUBNA“, F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Naznanilo otvoritve.

Čast mi je tem polom uljudno naznanjati, da sem
v Florijanski ulici št. 1 v Ljubljani

otvoril galanterijsko in modno trgovino

ter se cenj. občinstvu priporočam za prijazen obisk
zagotavljač vestno in solidno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

Benjamin Perušek.

Slamnike in klobuke

v modnem salonu

K. STADLER, Ljubljana, Sv. Petra cesta 23/1

Svilene KLOBUKE od 150 Din naprej. — Istotam
se PREOBLIKUJE, PREBARVA in OKINČA. 2202

„GROM“

carinsko posredniški in spedijski bureau
Ljubljana, Kolodvorska ulica 41.

Naslov brzojavkam: „Grom“. Telefon interurban št. 454.

Podružnice:

Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavlja vse v to stroko spadajoče
posle najhitreje in pod
kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz O. S. E. za ekspr. pošiljke.

Tračna žaga

popolnoma nova, nerabljen s predležjem
700 mm velikimi žaginimi kolesi, prav poceni
naprodaj. — Ponudbe pod šifro »Tračna žaga«
št. 2366 na upravo »Slovenca«.

Kanado in Zjedninjene države

NAJNOVEJŠIMI EKSPRES PAROBRODI

3 krat na teden

iz Cherbouga - Antwerpna - Hamburga -

Liverpoola.

Vsa mogoča pojasnila glede potovanja
prevoznih cen kakor tudi vse najtočnejše
podatke za naselitev izvrstnih poljedelcev
na farmah v Kanadi daje brezplačno

CANADIAN PACIFIC

ZAGREB, Petrinjska ulica 40
LJUBLJANA, Jos. Zidar, Dunajska 31

Robert Smielowski,

arhitekt in mestni stavbenik,

LJUBLJANA :: Rimska cesta 2.

IZVRŠUJE NACRTE IN PRORACUNE, PREVZEMA
STAVBNA DELA VSEH VRST, KAKOR TUDI PRE-
SOJEVANJA IN CENITVE VSAKOVRSNIH POSE-
STEV POD SOLID. IN NAJUGODNEJŠIMI POGOJI.

Zidna opeka

od lastne opekarne na Viču, priznana kot naj-
boljša kakovost, in od skladišča, OPEKARSKA
CESTA št. 18, po najnižji dnevni ceni.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

(v lastni palači vis a vis hotela »Union«).

Telefon št. 57 in 470.

Račun pošto-čkovnega urada za Slovenijo št. 11.945, v Zagrebu št. 39.080.

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK.
Ekspozitura: BLEJ.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne
papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje
in prodaja kar najboljše tuje valute in devize, sprejema vloge
na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse
bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.